

1. මෙම අයදුම්පතේ විෂයපථය

1.1 විෂයපථය

මෙම 'සාමාන්‍ය ව්‍යාපාර කොන්දේසි' (මින් ඉදිරියට 'සාමාන්‍ය කොන්දේසි' ලෙස හඳුන්වයි) නේෂන්ස් ට්‍රස්ට් බැංකු පී.වී.සී. (මින් ඉදිරියට 'බැංකුව' ලෙස හඳුන්වයි) සහ එහි අනුප්‍රාප්තිකයින් සහ පැවරුම්ලාභීන් (ගිවිසුම්, හුවමාරු කිරීම්, විකල්ප සහ ඕනෑම ව්‍යුත්පන්න ගනුදෙනුවක් ඇතුළුව, නමුත් ඒවාට පමණක් සීමානොවී) සමග ගනුදෙනුකරුගේ ගිණුම්, ගනුදෙනු අවස්ථා, ගනුදෙනු සහ ව්‍යාපාරික සබඳතාවලට අදාළ වියයුතු අතර ඒවා පාලනය කළයුතු වන්නේය.

1.2 සංශෝධන

මෙම නියමයන් සහ කොන්දේසි, බැංකුව විසින් සිය අභිමතය අනුව ගනුදෙනුකරුට සිදුකරන දැනුම්දීමක් සමග විටින් විට සංශෝධනය කිරීමට හෝ වෙනස් කිරීමට ඉඩ ඇත.

1.2.1 ගිණුම් පවත්වාගැනීම

1.2.1.1 කාලීන (PERIODIC) ශේෂ ප්‍රකාශන

1.2.1.1.1 කාලීන ශේෂ ප්‍රකාශන නිකුත්කිරීම

වෙනත් ආකාරයකින් එකඟ වී නැතහොත් බැංකුව තීරණය කරන යම් කාලපරාසවල දී, ක්‍රියාකාරී තත්ත්වයේ පවතින ගනුදෙනුකරුගේ ගිණුම (හෝ ගිණුම්) සඳහා කාලීන ශේෂ ප්‍රකාශන (මුද්‍රිත කඩදාසි හෝ විද්‍යුත් ලේඛණ ලෙසින්) බැංකුව නිකුත්කරයි.

1.2.1.1.2 විරෝධතා සඳහා ඉඩ ලබාදෙන කාලය

ගනුදෙනුකරුට ලැබෙන එකී කාලීන ශේෂ ප්‍රකාශනයේ සදාචාර හෝ අසම්පූර්ණ බව පිළිබඳ ගනුදෙනුකරුට ඇති ඕනෑම විරෝධතාවක් නොපමාව මතුකළ යුතු අතර, එය ප්‍රකාශනය නිකුත්කළ දින සිට දින තිහක් (30) තුළ බැංකුවට ලිඛිතව ලැබිය යුතුය.

ඉහත නිශ්චිතව කාලසීමාව තුළ කිසිදු විරෝධතාවයක් මතුකළේ නැතහොත් එම කාලීන ප්‍රකාශනය, නිවැරදි සහ ගනුදෙනුකරු මත බැඳීමක් ඇතිකරන බව සැලකේ.

1.2.1.1.3 ප්‍රකාශන පිටපත්

සිය ප්‍රකාශන පිටපත්, ආරක්ෂිතව තබාගැනීම ගනුදෙනුකරුගේ වගකීමකි. ප්‍රකාශනවල 'මුද්‍රිත කඩදාසි පිටපත්' බැංකුවෙන් ඉල්ලා සිටි අවස්ථාවක දී, බැංකුව ප්‍රකාශ කර ඇති අයකිරීම්වලට අනුකූලව එවැනි අතිරේක පිටපත් සඳහා ගාස්තු අයකිරීමට බැංකුවට අයිතිය හිමිවේ.

1.3 බැංකුව විසින් සටහන් ආපසු හැරවීම් සහ සිදුකරන නිවැරදි කිරීම්

ඕනෑම ගිණුමක නිවැරදි නොවන සටහන්, මිලඟ කාලීන ශේෂ ප්‍රකාශනය නිකුත් කිරීමට හෝ පාස්පොත් යාවත්කාලීන කිරීමට පෙර හෝ ඉන්පසුව, බැංකුව විසින් වැඩිදුර සටහනක් යොදා (“සටහන ආපසු හැරවීම”) ආපසු හැරවීම, නිවැරදි කිරීම හෝ අවලංගු කිරීම සිදුකළ හැක. එවැනි ආපසු හැරවුමක් හෝ නිවැරදි කිරීමක් හෝ අවලංගු කිරීමක් පිළිබඳ බැංකුව අනිසි ප්‍රමාදයකින් තොරව ගනුදෙනුකරුට දැනුම්දෙයි. පොලිය ගණනය කිරීමට (හෝ වෙනත් ප්‍රතිලාභ) සම්බන්ධ ඕනෑම නිවැරදි කිරීමක් සම්බන්ධයෙන් - තමන්ට සුදුසු යැයි හැඟෙන ලෙස, සිය අභිමතය මත නිවැරදි කිරීම සිදුකිරීමට බැංකුව අයිතිය රඳවා තබාගනී.

1.4 අයිතාගත කළ ප්‍රමාණ

බැංකුව සිය අභිමතය පරිදි (එසේ කිරීමට බැඳීසිටීමකින් තොරව) ගනුදෙනුකරුගේ යම් ගෙවීමක් සපුරාලීම සඳහා හෝ කිසියම් උපදෙස් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා, ගනුදෙනුකරු වෙත ණය ලබාදීම, මූල්‍ය පහසුකම් ලබාදීම හෝ අත්තිකාරම් මුදල් ලබාදීම කළහැකි අතර, එවැනි අවස්ථාවක දී ඊට අදාළව ඒ අනුව උද්ගත වෙන ගනුදෙනුකරුගේ කිසියම් හෝ සියලු වගකීම්;

- (i) බැංකුවේ ඉල්ලීම මත (වෙනත් ආකාරයකින් බැංකුවට ලිඛිතව එකඟ වී නොමැත්තේ නම් මිස) ගනුදෙනුකරු විසින් ආපසු ගෙවිය යුතු අතර,
- (ii) අනෙක්වන ලෙස එකඟ වූ අනුපාතයකට හෝ එවැනි ගිවිසුමක් නැත්නම් බැංකුව එහි අභ්‍යන්තර ක්‍රියාපටිපාටිවලට අනුකූලව සාධාරණව තීරණය කළහැකි අනුපාතයකට පොලිය දැරිය යුතුය.

1.5 ගිණුම්වල අනවසර ගනුදෙනු හෝ 'ගනුදෙනු කළහැකි ලියවිල්ලකට' අදාළ වංචා පිළිබඳ පාර්ශවයන් හි වගකීම

අනවසර ගනුදෙනුවක් සිදුවුවහොත්, ඒ පිළිබඳ වහාම බැංකුවට දැනුම්දෙන ලෙස ගනුදෙනුකරුට මෙසේ අවධාරණය කරමු. 'සැකසහිත' හෝ 'සාමාන්‍ය නොවන ලෙස පෙනෙන ගනුදෙනු' අවහිර කිරීමට බැංකුවට අයිතිය ඇත. සැකසහිත වංචාවක් සිදුවුවහොත්, එවැනි සැකයක වලංගුභාවය තීරණය කිරීම සඳහා බැංකුව විසින් පරීක්ෂණයක් පවත්වයි. ගනුදෙනු වාර්තා සමාලෝචනය කිරීම, ආරක්ෂිත දර්ශන විශ්ලේෂණය කිරීම සහ අදාළ තොරතුරු රැස්කිරීම සඳහා ගනුදෙනුකරු සමඟ සන්නිවේදනය කිරීම, මෙයට ඇතුළත් විය හැක.

1.6 එකතුකර ගැනීමේ නියෝග

1.6.1. ලේඛන ඉදිරිපත් කිරීම මත සිදුකළ කොන්දේසි සහිත බැර සටහන්

ගෙවන බැංකුව හෝ වෙනත් ආයතනයක් විසින් ගෙවීම් කිරීමට පෙර - වෙක්පත්, අනෙක් සාධන පත්‍රවල සහ සෘජු හර කිරීම්වල කවුන්ටර් වටිනාකම ගනුදෙනුකරුට බැර කරන්නේ නම්, මෙම අයිතම සඳහා බැංකුව විසින්ම ගෙවන්නේ වුවද, ඒවා සම්පූර්ණයෙන් ම නියමිත වේලාවට බැංකුව වෙත ගෙවීමේ කොන්දේසිය මත පමණක් විය සිදුකරයි.

ඉහත කී පරිදි වචන වෙක්පත්, සාධන පත්‍ර, අයිතම හෝ සෘජු හර කිරීම් - බැංකුව වෙත නොගෙවන්නේ නම් හෝ ලබාගැනීමේ නියෝගය යටතේ එම මුදල බැංකුව ලබානොගන්නේ නම්, ඒ අතරතුර කාලීන ශේෂ ප්‍රකාශනයක් නිකුත්කර ඇත්තේ ද නැද්ද යන්න නොසලකා, ගනුදෙනුකරුගේ ඕනෑම ගිණුමක (පොලිය සහ වියදම් ඇතුළුව) කොන්දේසිගත බැර සටහන් අවලංගු කිරීමට සහ/හෝ හර කිරීමට බැංකුවට අයිතිය හිමිවේ.

1.6.2. ගනුදෙනුකරු විසින් සිදුකළ සෘජු හර කිරීම් සහ වෙක්පත් ගෙවීම

බැංකුවේ සාමාන්‍ය ක්‍රියා පටිපාටියට අනුකූලව හර සටහන අවලංගු කර නැත්නම් සෘජු හර කිරීම් සහ වෙක්පත්වලට ගෙවනු ලැබේ.

1.7 විදේශ මුදල් ගිණුම් සහ ගනුදෙනුවල දී අන්තර්ගත අවදානම

පහත දැක්වෙන සාමාන්‍ය නියමයන් සහ කොන්දේසි, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් කලින් කලට ලබාදෙන හෝ පනවන රෙගුලාසි, නියෝග, මාර්ගෝපදේශ සහ අනෙකුත් මෙහෙයුම් උපදෙස්වලට යටත්ව බැංකුවේ විවෘතකර පවත්වාගෙන යන සියලුම විදේශ මුදල් ගිණුම්වලට බලපවත්වයි.

1.7.1 විදේශ මුදල් ගිණුම්

- අ.) ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් අනුමත මුදල් ඒකක භාවිතාකර තනි පුද්ගලයන් හෝ ආයතන විසින් විදේශ මුදල් ගිණුම් විවෘතකර පවත්වාගෙන යා හැක.
- ආ) බැංකුව විසින් වචන ඕනෑම ගිණුමක් සඳහා අවම මූලික තැන්පතුව මුදල නිශ්චිතව දක්වයි.
- ඇ) බැංකුව විදේශ මුදල් ගිණුම් කාර්යයන් සඳහා භාර පිළිනොගනී.
- ඈ) ගිණුමේ හර කිරීම සඳහා විදේශ මුදල් නෝට්ටු නිකුත් කිරීම, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව හෝ වෙනත් අදාළ අධිකාරියක් විසින් කලින් කලට ක්‍රියාත්මක කරන මෙහෙයුම් උපදෙස්වලට යටත්වේ. ගිණුමේ පවත්වාගෙන යන විදේශ මුදල් වෙනුවට විදේශ මුදල් නෝට්ටු පිරිනැමීමට බැංකුව කිසිදු අවස්ථාවක බැඳී නොසිටී. කෙසේ වෙතත්, බැංකුව වචන නෝට්ටු ගනුදෙනුකරුට පිරිනමන්නේ නම්, පවතින වෙළෙඳපොළ මිල ගණන් යටතේ විය සිදුකරයි.

1.7.2 තැන්පතු

- අ) විදේශ මුදල් නෝට්ටු, එම මුදලේ ඒකකයම භාවිතාවන ගිණුමකට හෝ ගනුදෙනුකරුගේ වෙනත් විදේශ මුදල් ගිණුමකට තැන්පත් කිරීම, ඒ ඒ 'ගනුදෙනු කළහැකි ලියවිල්ල' සහ ඒ ඒ මුදල් යුගල සඳහා පවතින විනිමය අනුපාතවලට යටත් වේ.
- ආ) බැංකුව වෙත නිකුත් නොකළ අණකර සහ අනෙකුත් ගෙවීම් ඇණවුම් මිලදීගත යුතුද නැතහොත් එකතු කිරීම සඳහා යවන්නේද යන්න - බැංකුවට සිය අභිමතය පරිදි තීරණය කළ හැක. ගෙවන බැංකුව විසින් පසුව අගරු කළොත්, මිලදී ගන්නා සියලුම 'ගනුදෙනු කළහැකි ලියවිල්ල' සම්බන්ධයෙන් පූර්ණ උපයෝජනය (ගාස්තු ඇතුළුව) බැංකුව විසින් රඳවා තබාගනී. අගරු කිරීම පිළිබඳ දැනුම්දීම ලැබීම මත ගනුදෙනුකරුගේ ගිණුම හර කරයි.

ඇ) බැංකුව වෙත හිකුත්කළ අණකර ඕනෑම ගිණුමක බැර කිරීමට ගෙවන විට, බැංකුව විසින් එහි ප්‍රකාශිත ගාස්තු ක්‍රමයට අනුකූලව හැසිරවීමේ ගාස්තු අඩුකරයි. එවැනි තැන්පතු මත වටිනාකම් දිනය - බැංකුවේ ඇති ප්‍රතිපත්තිය පදනම්ව බැංකුව තීරණය කරයි. ගිණුමක් බැර කිරීමට බැංකුව වෙත හිකුත් නොකළ අණකර/වෙක්පත්/අනෙකුත් 'ගනුදෙනු කළහැකි ලියවිලි' මිලටගත් විට, ගිණුමට බැර කිරීමේදී එම ලියවිල්ලේ මුහුණත වටිනාකමින්, හැසිරවීමේ ගාස්තුවලට අමතරව බැංකුව වටිටම් ගාස්තු අඩුකරයි.

1.7.3 ප්‍රේෂණ

- අ) ප්‍රේෂණයක්/අණකරයක්, සම්පූර්ණයෙන්ම අයදුම්කරුගේ අවදානම මත යැවිය යුතුය.
- ආ) ප්‍රේෂණවල නිශ්චිතව දක්වා ඇති පරිදි හෝ බැංකුව විසින් සඳහා වශයෙන් තීරණය කර ඇති පරිදි අරමුදල්වල සුදුසු වටිනාකමක් ලැබුණු දිනයේ හෝ ඉන් අනතුරුව එළඹෙන දිනයක දී එම ලැබුණු මුදල් අදාළ මිලදීගැනීමේ අනුපාතයට අනුව අදාළ ප්‍රතිලාභී මුදල් බවට පරිවර්තනය කරයි. බැංකුවට අහිමත ලෙස එවැනි පරිවර්තනයක දිනය තීරණය කළහැක.
- ඇ) ප්‍රේෂණ අවලංගු කිරීමේදී, ආපසු ගෙවීමක් කළයුත්තේ ප්‍රේෂණ ලැබීමේ දී සහ මුදල් ආපසු ලබාදෙන අවස්ථාවේ දී විනිමය අනුපාතවල වෙනස්කම් සැලකිල්ලට ගනිමින් - නියෝජිත බැංකුවෙන් සත්‍ය වශයෙන්ම ලද මුදල මත පමණි. බැංකුව විසින් ප්‍රකාශයට පත්කර ඇති පරිදි අදාළ මිලදී ගැනීමේ සහ විකිණීමේ අනුපාත අදාළ කරගැනීමට බැංකුවට හැකි අතර එසේ කළ විටදී සහ එහි අනුග්‍රාහකයන් හෝ නියෝජිතයන් විසින් අයකරන ඕනෑම ගාස්තුවක් සඳහා ප්‍රතිපූරණය කරගැනීමට අයිතිය ඇත. එකතු කළ සියලුම අවලංගු කිරීමේ ගාස්තු, අයකිරීම් සහ කොමිස් මුදල් ආපසු ගෙවිය නොහැක.
- ඈ) මුදල් ප්‍රේෂණය කිරීමේදී සහ අවලංගු කිරීමේදී හෝ ආපසු හරවායැවීමේ දී ඇතිවන විනිමය අනුපාතවල වෙනස සම්බන්ධයෙන් බැංකුව වගකිව යුතු නැත. එවැනි අවලංගු කිරීමක් හෝ ආපසු හැරවීමක් නිසා යම් අලාභයක් සිදුවුවහොත්, ගනුදෙනුකරු විසින් එය ද දැරිය යුතුය. එවැනි අවලංගු කිරීම් නිසා ඇතිවන වාසි, ගනුදෙනුකරුට ලබා නොදෙයි.
- ඉ) ගෙවීම ප්‍රමාදවීම හෝ ගෙවීමට උපදෙස් ලබාදීමේ ප්‍රමාදවීම, සංක්‍රමණයේ දී හෝ අන්‍යාකාරයකින් අයිතම අහිමිවීම, විකෘති කිරීම, නොකර හැරීමේ දෝෂය, බාධාකිරීම් හෝ යම් අයිතමයක්, ලිපියක්, ටෙලෙක්ස්, විදුලි පණිවුඩයක් සම්ප්‍රේෂණය කිරීම හෝ භාරදීම ප්‍රමාදවීම හෝ බැංකුවේ අනුග්‍රාහකයන්ගේ හෝ නියෝජිතයින්ගේ ක්‍රියා හේතුවෙන් වන විදේශ මුදල් හුවමාරු පාඩු හෝ වෙනත් පාඩු හෝ හානි සඳහා බැංකුව වගකිවයුතු නොවේ.

1.7.4 ගනුදෙනුකරුගේ අවදානම

විදේශ මුදල් ගනුදෙනුවලට 'බැංකුව වගකිව යුතු නොවන විදේශ විනිමය අවදානම් ඇතුළත් විය හැකිබව පූර්ණ අවබෝධයෙන් යුතුව' ගනුදෙනුකරු සෑම විදේශ මුදල් ගනුදෙනුවකටම ඇතුළත් විය යුතුය. යම් විදේශ මුදල් ගනුදෙනුවක් අවලංගු කිරීමේ දී, එවැනි අවලංගු කිරීමක් නිසා ඇතිවන ඕනෑම අලාභයක් ගනුදෙනුකරු විසින් දරාගත යුතුවන අතර, එවැනි අවලංගු කිරීම් හේතුවෙන් ලැබෙන කිසිදු ලාභයක් ගනුදෙනුකරුට හිමි නොවේ.

2. ගනුදෙනුකරුගේ යුතුකම්

2.1 නියෝග/උපදෙස්වල පැහැදිලිතාව

ඕනෑම නියෝගයක/උපදෙස්වල අන්තර්ගතය; කාලෝචිත, පැහැදිලි සහ නිසැක විය යුතුය. උපදෙස්වල සංශෝධන, සනාථකිරීම් හෝ පුනරාවර්තන, එළෙසින්ම සඳහන් කළයුතුය.

2.2 නියෝග/උපදෙස් ක්‍රියාත්මක කිරීම පිළිබඳ හදිසි අවශ්‍යතා සඳහා විශේෂ නිර්දේශය

ගනුදෙනුකරුවෙකුට යම් නියෝගයක්/උපදෙසක්, විශේෂයෙන් ක්ෂණිකව ක්‍රියාත්මක කිරීමට අවශ්‍ය නම් (උදා. යම් දිනයක දී ආදායකයාගේ ගිණුමට මුදල් පැවරුමක් බැර කළයුතු බැවින්), ගනුදෙනුකරු විසින් මෙම අවශ්‍යතාව වෙනම බැංකුවට දැනුම්දිය යුතුය.

2.3 බැංකුවෙන් ලද දැනුම්දීම් පරීක්ෂා කිරීම සහ විරෝධතා

ගනුදෙනුකරු ගිණුම් ප්‍රකාශන (2.1 ඡේදය මගින් කියවෙන කාලීන ශේෂ ප්‍රකාශනය හැර) ගනුදෙනු ප්‍රකාශන, සුරැකුම් හා ආයෝජන ආදායම් පිළිබඳ ප්‍රකාශන, අනෙකුත් ප්‍රකාශන, ඇණවුම්/උපදෙස් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ උපදෙස් සහ අපේක්ෂිත ගෙවීම් සහ භාණ්ඩ තොග පිළිබඳ තොරතුරුවල නිරවද්‍යතාව සහ සම්පූර්ණත්වය පරීක්ෂා කර, ඕනෑම විරෝධතාවක් පිළිබඳ ලිඛිතව බැංකුවට වහාම දැනුම්දිය යුතු අතර, ඉහත දක්වා ඇති ආකාරයට කිසිදු විරෝධතාවක් නැතිනම්, එම ප්‍රකාශන, උපදෙස් හා තොරතුරු, නිවැරදි හා ගනුදෙනුකරු වෙත බැඳීමක් ඇතිකරන ලෙස සැලකේ.

2.4 ප්‍රකාශන නොලැබුණ විට බැංකුවට දැනුම්දීම

ඉහත 2.1.1 ඡේදයේ සඳහන් යම් කාලීන ශේෂ ප්‍රකාශනයක් සහ/හෝ වෙනත් ප්‍රකාශනයක් හෝ උපදේශයක් හෝ තොරතුරක් ලැබී නැත්නම්, ගනුදෙනුකරු විසින් වහාම බැංකුවට ඒ බව ලිඛිතව දැනුම්දිය යුතුය.

3. බැංකු සේවා පිරිවැය

3.1 පොලිය, ගාස්තු සහ ණය වූ වියදම්

3.1.1 පොලී සහ ගාස්තු

අ. ගනුදෙනුකරු විසින් යම් අනුපාතයකට (හෝ අනුපාතවලට) අනුව, යම් පදනමක් මත යම් අවස්ථාවක දී බැංකුවට ගෙවිය යුතු මුදල් මත පොලිය ගෙවිය යුතු අතර, කලින් කලට බැංකුව සමඟ ඊට ලිඛිතව එකඟ විය යුතුය.

ආ. ගෙවන ලෙස ඉල්ලාසිටී විට ගනුදෙනුකරු වහාම බැංකුව වෙත ගෙවීම හෝ ප්‍රතිපූරණය කළ යුතු අතර, ගනුදෙනුකරු වෙත කලින් දැනුම්දීම් සිදුකර තිබුණ ද නොතිබුණ ද, බැංකුව විසින් ගනුදෙනුකරු සමඟ සිදුකළ ඕනෑම ගනුදෙනුවක් සම්බන්ධයෙන් නෛතික වියදම් ඇතුළුව බැංකුව විසින් දරන සියලුම පිරිවැය, ගාස්තු, ණය සහ අනෙකුත් වියදම් ගනුදෙනුකරුගේ ඕනෑම ගිණුමකට (හෝ ගිණුම්වලට) හර කිරීමට බැංකුවට හිමිකම ඇත.

ඇ. ගනුදෙනුකරු විසින් ගෙවිය යුතු බැංකු පොලී අනුපාත, ගාස්තු, අයකිරීම් හා කොමිස් මුදල් පිළිබඳ විස්තර, 'බැංකුවේ අය ක්‍රමය' දැක්වෙන පත්‍රයේ සඳහන්ව ඇති අතර, එය ගනුදෙනුකරුවන්ට අදාළ සියලු විශේෂ ප්‍රතිලාභ ද සමග ආයතනික වෙබ් අඩවියේ දැක්වේ.

3.1.2 ගණනය කිරීමේ ක්‍රමය

බැංකුවේ පොලී ගණනය කිරීමේ සූත්‍රය පහත පරිදි වේ.

ගණනය කිරීම, බැංකුවේ සියලුම වත්කම් සහ වගකීම් නිපැයුම්වලට සංගත වේ. ගනුදෙනුකරුට සිදුකරන දැනුම්දීමක් සමඟ, බැංකුව විසින් මෙම සූත්‍රය කලින් කලට වෙනස් කිරීම හෝ සංශෝධනය කිරීමට ඉඩ ඇත.

ශේෂ පදනම "පොලී අනුපාතය/100" පොලී පදනම.

පොලී පදනම මුදල් ඒකක මත රඳා පවතී. උදාහරණයක් ලෙස ශ්‍රී.ලං.රු. මුදල් අගය/ මුදල් අගය වේ. ඩ.ප.ඩො. මුදල් අගය/විනිමය අනුපාතය වේ.

3.1.3 අයවීමට ඇති හිඟ මුදල් සඳහා පොලිය

අයවීමට නිගව නියමිත කාලයේ දී නොගෙවූ මුදල් හෝ පූර්ව එකඟතාවකින් තොරව අයිතාගත කළ මුදල් සඳහා වැඩි පොලී අනුපාතයක් අයකිරීමට බැංකුවට එහි අභිමතය පරිදි හිමිකම් ඇති අතර එම පොලිය බැංකුව විසින් තීරණය කරන ලෙස, පරිදි වරින්වර වැල් පොලී ලෙස ගණනය කළහැකිය.

3.1.4 විචල්‍ය පොලී අනුපාතය

විචල්‍ය පොලී අනුපාත ණය සම්බන්ධයෙන්, අදාළ ගිවිසුමේ කොන්දේසිවලට අනුකූලව පොලී අනුපාතිකය ගළපයි. අන්‍යාකාරයකින් ලිඛිතව එකඟ නොවන්නේ නම් මිස, සේවා සඳහා වන අයකිරීම් බැංකුව විසින් දැනුම්දීමක් සහිතව වෙනස් කළහැකිය.

3.1.5 බදු සහ අනෙකුත් අයබදු

බැංකුව විසින් ගනුදෙනුකරු සමග සිදුකරන ගනුදෙනු සඳහා ගෙවිය යුතු - රජය පනවා ඇති සියලුම අදාළ වන - බදු, තීරුබදු සහ අනෙකුත් අයකිරීම් බැංකුවට ප්‍රතිපූරණය කිරීමට ගනුදෙනුකරු බැඳී සිටී.

4. සුරැකුම්

4.1 සුරැකුම් ඉල්ලා සිටීමට බැංකුවට ඇති අයිතිය

බැංකුවට ගෙවීම සඳහා ගනුදෙනුකරුගේ ඕනෑම වගකීමක් (විනම්, දැනට පවතින, ඉදිරි, කල් නොපිරුණු, කොන්දේසි සහිත හෝ අවිනිශ්චිත) සඳහා, ගනුදෙනුකරු විසින් සුරැකුම් ඉදිරිපත් කිරීම අවශ්‍ය යැයි හැඟෙන ඕනෑම අවස්ථාවක එළෙස ඉල්ලාසිටීමේ අයිතිය බැංකුව සතුවේ.

4.2 සුරැකුම උපලබ්ධි වීම

ගනුදෙනුකරු කිසියම් මුදලක් ගෙවීමට හෝ මුදල් ආවරණයක් හෝ සුරැකුමක් සැපයීමට අපොහොසත් වන්නේ නම් හෝ නොසපයන්නේ නම්; වච්චි ගනුදෙනුකරු විසින් බැංකුවට තිබිය යුතු කිසියම් අවිනිශ්චිත හෝ වෙනත් බැඳීමක් හෝ වගකීමක් ඇත්ත වශයෙන්ම කල්පිරී තිබුණ ද නොතිබුණ ද - බැංකුව විසින් ගනුදෙනුකරුට දැනුම්දීමක් සහිතව, සිය පරම අභිමතය පරිදි සුදුසු යැයි හැඟෙන ආකාරයට සහ යම් කොන්දේසි මත ගනුදෙනුකරුගේ ඕනෑම වත්කමක් විකිණීම, උපලබ්ධි කරගැනීම හෝ අන්‍යාකාරයකින් බැහැරකිරීම (ඕනෑම මුදල් පරිවර්තනයක් සිදුකිරීම ද ඇතුළත්ව) කළහැක. ගනුදෙනුකරුගේ වත්කම් විකිණීම, උපලබ්ධි කරගැනීම හෝ බැහැර කිරීමේ දී දරන සියලුම ගාස්තු එක් ගනුදෙනුකරු දැරිය යුතුය. ඉහත සඳහන් විකිණීමේ හෝ බැහැර කිරීමේ බලය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී, සිදුවිය හැකි යම් අලාභයක් පිළිබඳ බැංකුව හෝ එහි නියෝජිතයන් කිසිදු ආකාරයකින් වගකිව යුතු නොවන අතර, එවැනි විකිණීම හෝ බැහැර කිරීම සඳහා බැංකුව සේවයේ යොදවා ඇති ඕනෑම තැරැවිකරුවෙකුගේ, වෙන්දේසිකරුවෙකුගේ, නියෝජිතයෙකුගේ හෝ වෙනත් පුද්ගලයෙකුගේ ක්‍රියා හෝ පැහැරහැරීම පිළිබඳ බැංකුව වගකිවයුතු නැත.

යම් විකිණීමකින් හෝ බැහැර කිරීමකින්, ඊට අදාළ සියලු වියදුම්, ගාස්තු සහ අනෙකුත් ගෙවීම් සහ ඕනෑම පූර්ව හිමිකම්පෑම් ගෙවීමෙන් අනතුරුව ලැබෙන ශුද්ධ ආදායම, ගනුදෙනුකරු විසින් බැංකුවට ගෙවිය යුතු හෝ ගෙවීමට ඇති බවට පත්වන මුදල් ගෙවීම සඳහා යොදාගත යුතුය.

විකිණීමේ හෝ බැහැර කිරීමේ බලය ක්‍රියාත්මක කළහැකි බවට බැංකුවේ ඕනෑම නිලධාරියෙකු විසින් කළ ප්‍රකාශයක්, එවැනි කරුණක් සඳහා තීරණාත්මක සාක්ෂියක් වේ.

5. ලියම සහ හිලව් කිරීම

5.1 ලියම සහ හිලව් කිරීම පිළිබඳ ගිවිසුම

5.1.1 ලියම

බැංකුව සන්නකයට පැමිණ ඇති හෝ පැමිණිය හැකි ගනුදෙනුකරුගේ ඕනෑම සුරැකුම්පතක් සහ දේපලක් මත බැංකුව විසින් ලියමක් සහ/හෝ සුරැකුම් අයිතියක් අත්කර ගන්නා බවට ගනුදෙනුකරු සහ බැංකුව එකඟවේ.

5.1.2 හිලව් කිරීමේ අයිතිය

ගනුදෙනුකරුට බැංකුවෙන් ලබාදුන් හෝ ලබාදීමට නියමිත ණය මුදල්, ණයවර, අත්තිකාරම් හෝ වෙනත් මූල්‍ය ආධාර, අනුග්‍රහයන් සහ බැංකු පහසුකම් මත, බැංකුවට දැනට හෝ මිනිමතු ගෙවීමට හිඟව, ණයව හෝ ගෙවිය යුතු හෝ ගෙවිය යුතු බවට පත්වන සියලුම මුදල් ද බැංකුව වෙත ගනුදෙනුකරුගේ ඇති සියලු ණයගැතිභාවයන් සහ වගකීම් ද, ඕනෑම ආකාරයක සහ ස්වභාවයක ස්ථාවර තැන්පතු ගිණුම්, ඉතුරුම් ගිණුම්, ජංගම ගිණුම්, තැන්පතු සහතික හෝ වෙනත් ඕනෑම ගිණුමක්, තැන්පතුවක් හෝ ගනුදෙනුවක් මත - ගනුදෙනුකරුගේ බැරට දැනට පවතින හෝ මිනි මතු පවතින හෝ බැංකුව ගනුදෙනුකරුට ගෙවීමට හිඟව, ණයව සහ ගෙවිය යුතු වන සියලු මුදල් ඕනෑම විටෙක සහ මිනිමතු ඕනෑම කාලයක දී හිලව් කරගැනීමට හා අදාළ කරගැනීමට ගනුදෙනුකරු බැංකුවට අනුමැතිය දී බලය පවරයි. මෙහි සඳහන් වීම කටයුතු සඳහා බැංකුවට අවශ්‍ය වන ලෙස එසේ කටයුතු කිරීමට හෝ එවැනි ලේඛනවලට අත්සන් කිරීමට ගනුදෙනුකරු එකඟත්වය පළකරයි.

5.1.3 අයිතිවාසිකම් ක්‍රියාවට නැංවීම

බැංකුවට ගෙවිය යුතු ඕනෑම මුදලක් ගෙවීම සඳහා ගනුදෙනුකරු වෙත 'පෙර දැනුම්දීමක් සහිතව' හිලව්කිරීමේ හෝ උකසේ හෝ අදාළ කරගැනීමේ අයිතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමට, ගනුදෙනුකරු බැංකුවට බලය පවරයි.

6. ජංගම ගිණුම්

ජංගම ගිණුම් ශේෂවලට කිසිදු පොලියක් නොගෙවයි.

චෙක්පත් පොත් නාමික ගාස්තුවකට සපයන අතර, වෙනත් කිසිදු ආකාරයකින් ඉදිරිපත් කරන 'ගෙවීම් අණකර' බැංකුවට ප්‍රතික්ෂේප කළහැක.

චෙක්පත් භාවිතාකිරීමේ දී පහත දැක්වෙන කරුණු පිළිබඳ අවධානය යොමුකරන ලෙස, බැංකුව ගනුදෙනුකරුවන්ගෙන් ඉල්ලා සිටියි.

- අ) ගනුදෙනුකරුට නිකුත්කළ චෙක්පත් පොත් භාවිතාකිරීමේ දී හෝ අන්‍යාකාරයකින්, ගනුදෙනුකරුගේ නොසැලකිල්ල මත ව්‍යාජ අත්සනක්/අත්සන් මත - චෙක්පතකට ගෙවීම් කළහොත්, බැංකුව ඒ පිළිබඳ වගකීම භාරනොගනී.
- ආ) චෙක්පත් මත ඇති අත්සන්, බැංකුවේ ඇති ආදර්ශ අත්සන් කාඩ්පතෙහි දැක්වෙන ආදර්ශ අත්සනට සර්වසම විය යුතුය.
- ඇ) නිකුත්කළ මුදල, වචනයෙන් මෙන්ම ඉලක්කමෙන් ද චෙක්පතෙහි සඳහන් කළයුතු අතර එසේ වචනයෙන් සහ ඉලක්කමෙන් ලිවීම, පිළිවෙලින් 'රූපියල්' සහ 'රු' යන මුද්‍රිත වචනවලට හැකිතාක් ආසන්නයෙන් ම ආරම්භ කළයුතුය.
- ඈ) චෙක්පතක යම් වෙනසක් සිදුකිරීමට අවශ්‍ය නම්, අණකරුගේ සම්පූර්ණ අත්සනින් එම වෙනස්කිරීම සත්‍යාපනය කළයුතුය.
- ඉ) ගෙවීම සඳහා ඉදිරිපත් කරන දිනට - මාස හයක් හෝ ඊට වැඩි කාලයක දිනයක් දරන චෙක්පත්වලට ගෙවීම, බැංකුවට ප්‍රතික්ෂේප කළහැක.
- ඊ) පසුදාතම යෙදූ චෙක්පතකට අනවධානයෙන් ගෙවීම්කර ගනුදෙනුකරුගේ ගිණුමට හරකර ඇත්නම්, ඒ පිළිබඳ බැංකුව කිසිදු වගකීමක් දරන්නේ නැත. 'පසුදාතම යෙදූ චෙක්පතක්' යනු ගෙවීම සඳහා ඉදිරිපත් කරන දිනට පසුව ඵලඹෙන දිනයක් දරන චෙක්පතකි.

'උපලබ්ධි නොවූ මුදල් වෙනුවෙන් නිකුත්කළ චෙක්පත්වලට' අනුකූලව කටයුතු කිරීමට, බැංකුව භාරගන්නේ නැත. 'උපලබ්ධි නොවූ මුදල්' යනු, 'වෙනත් බැංකුවලින්, මූල්‍ය ආයතනවලින්, රජයේ කාර්යාලවලින් ගෙවීම් උපලබ්ධි වී නැති' සහ 'ගනුදෙනුකරුගේ ගිණුමට බැර නොකළ' චෙක්පත් හෝ ඇණවුම් ය.

චෙක්පත ඉදිරිපත් කරන දිනයේ - මුදල් තැන්පත් කිරීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, යම් චෙක්පතක් ගෙවීම් නොකොට අගරු වුවහොත්, බැංකුව ඒ පිළිබඳ වගකීම නොදරයි.

කිසිදු අවස්ථානුගත තත්ත්වයක් යටතේ සහ කිසිදු අවස්ථාවක, යම් ගනුදෙනුකරුවෙකු විසින් නිකුත්කළ චෙක්පත්වල එකතුව, එම ගනුදෙනුකරුගේ ගිණුමේ බැරවීමට ඇති මුදලට වඩා වැඩි නොවිය යුතු අතර, මුදල් ආපසු ගැනීම සඳහා පවතින ප්‍රමාණය නොඉක්මවිය යුතුය. ආවරණය නොවූ චෙක්පත් නිකුත් කරන ගනුදෙනුකරුවන් සමඟ ඇති සියලු ව්‍යාපාරික සබඳතා, බැංකුව විසින් අවසන් කළහැක.

දැනට ක්‍රියාත්මක වන මෙම නීති සහ බැංකුවේ අනෙකුත් නීතිරීතිවලට පටහැනිව නිකුත්කරන ඕනෑම චෙක්පතක් සඳහා ගෙවීම ප්‍රතික්ෂේප කිරීමේ අයිතිය, බැංකුව සතුය.

චෙක්පතක් ගෙවීම සම්බන්ධයෙන් කලින් ලබාදුන් අණක් අවලංගු කරන අවස්ථාවේ දී, ගිණුම් හිමියා විසින් පහත දැක්වෙන ලෙස කටයුතු කළයුතු බවට එකඟවෙයි :

- අ) ඉදිරිපත් කළවිට චෙක්පතට නොගෙවීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස උද්ගතවන ඕනෑම අලාභයක් සඳහා බැංකුවට හානිපූරණය කරන බව;
- ආ) චෙක්පත/චෙක්පත් අයකරගන්නේ නම් හෝ විනාශ වී ඇත්නම් හෝ ගෙවීම නැවැත්වීමේ නියෝගය අවලංගු කිරීමට අවශ්‍ය නම්, වහාම බැංකුවට ලිඛිතව දැනුම්දෙන බව;
- ඇ) නොසැලකිල්ල හෝ ප්‍රමාද දෝෂයක් නිසා වැරදි ලෙස කටයුතු කළ අයිතම සඳහා, බැංකුව ගෙවා හෝ සහතික කර ඇතිවිට, බැංකුව එහි වගකීම දැරිය යුතු බව නොකියන බව;
- ඈ) ලිඛිතව සහ නතර කිරීමට අවශ්‍ය චෙක්පතේ නිවැරදි තොරතුරු අඩංගු වේ නම් මිස, කලින් දුන් අණ අවලංගු කිරීම බැංකුව පිළිනොගනී. ප්‍රතිඅණ අවලංගු කිරීම ද ලිඛිතව තිබිය යුතු අතර, අවලංගු කිරීම ලැබීමේ කාලය සහ නතර කළ චෙක්පත ඉදිරිපත් කිරීම අතර, සාධාරණ කාලයක් ඉකුත් වනතුරු බලාත්මක නොවේ. ලිඛිතව අලුත් නොකළහොත්, මාස හයකට පමණක් ගෙවීම නැවැත්වීමේ නියෝගයක් බලාත්මක වෙයි. චෙක්පතක් ගෙවීම නවත්වන ලෙස ගනුදෙනුකරුවෙකු කරන සෑම ඉල්ලීමක් සඳහාම, බැංකුව විසින් ගාස්තුවක් (බැංකුවේ අභිමතය පරිදි) නියම කරයි.

තැන්පත් කළ චෙක්පත්වලට අදාළ බැර සටහන්, බැංකුවේ අභිමතය පරිදි, උපලබ්ධි නොවූ චෙක්පත් සම්බන්ධයෙන් එම සටහනේ දිනට පසු ව්‍යාපාරික දිනයේ දී ආපසු හැරවිය හැක.

බැංකුව විසින් සෑම ජංගම ගිණුමක්ම වරින්වර සමාලෝචනය කර ගිණුම පවත්වාගෙන යාම සම්බන්ධයෙන් ගාස්තුවක් අයකරයි. මීට අමතරව, මුදල් නොමැතිකම හේතුවෙන් නොගෙවා අගරු වූ චෙක්පත් සඳහා බැංකුව විසින් කොමිස් මුදලක් අයකරයි.

බැංකුව කලින් කලට නියම කරන අවම ශේෂය, ගනුදෙනුකරුවන් විසින් පවත්වාගෙන යා යුතුය.

මිනිමතු සඳහන් කරන කරුණුවලට යටත්ව, බැංකුවේ තැන්පත් කර ඇති අයිතමයන් ලබාගැනීම සඳහා ගනුදෙනුකරුගේ නියෝජිතයා ලෙස පමණක් බැංකුව කටයුතු කරයි. නිෂ්කාශන ස්ථානය හරහා හෝ අනන්‍යකාරයකින්, තැපැල් මගින් හෝ අණලද බැංකුවට හෝ වෙනත් ගෙවන සංවිධානයකට එම අයිතම සම්ප්‍රේෂණය සහ ප්‍රවාහනය කිරීම ගනුදෙනුකරුගේ පූර්ණ අවදානම හා වගකීම මත සිදුවිය යුතු බව අවබෝධ කරගෙන ඊට එකඟත්වය පළකරයි. බැංකුවේ හෝ එහි නිලධාරීන්ගේ කිසියම් චේතනාත්මක සාවද්‍ය ක්‍රියාවකට හෝ පැහැරහැරීමකට සෘජුව ආරෝපණය කළහැකි තත්ත්වයන් හැර, වෙනත් කිසිදු තත්ත්වයක් යටතේ, අයිතමවලට සිදුවන අලාභ හෝ හානි සඳහා බැංකුව වගකිවයුතු නොවේ.

එලෙස තැන්පත් කළ චෙක්පත් සහ අනෙකුත් සාධන පත්‍රවල මුදල්, බැංකුවට ගෙවීම් ලැබෙන තෙක් ගනුදෙනුකරුගේ ගිණුමට බැර නොකරයි. කෙසේ වෙතත්, ලබාගත් අයිතමයක ප්‍රමාණයෙන් බැංකුව විසින් වහාම ගනුදෙනුකරුගේ ගිණුම බැර කරන්නේ නම්, උපලබ්ධි වීමට පෙර එළෙස ලබාදුන් එම බැර කළ මුදල - එම අයිතමය අගරු වුවහොත්, එම අයිතමයේ වටිනාකම දරන්නා වශයෙන් බැංකුව සෑමවිටම ගනුදෙනුකරු වෙත උපයෝජනය කළයුතුය.

අයිතම ලබාගන්නා සෑම අවස්ථාවකදී ම, බැංකුව විසින් ගෙවන හෝ දරන සෑම ගාස්තුවක්ම ගනුදෙනුකරුගේ ගිණුම සඳහා, සහ ඒ වෙනුවෙන් වේ.

ලබාගැනීමට තැන්පත් කළ චෙක්පත් හෝ අනෙකුත් අයිතම අගරුවීම පිළිබඳ දැනුම්දීම, බැංකුව විසින් එය ලද වහාම ලබාදිය යුතුය.

ලබාගැනීමට ගනුදෙනුකරුවකු විසින් ඉදිරිපත් කළ ඕනෑම චෙක්පතක්, බිල්පතක්, සටහනක්, අණකරයක්, ලාභාංශයක්, බලපත්‍රයක් හෝ වෙනත් සාධන පත්‍රයක් මත බැංකුව විසින් සිදුකරන යම් පිටසන් කිරීමක්, ඉටුකිරීමක් හෝ ඉටුකිරීම් හේතුවෙන් - බැංකුවට දැරීමට හෝ විඳීමට සිදුවිය හැකි ඕනෑම අලාභයක් පිළිබඳ ගනුදෙනුකරු විසින් ලබාගැනීමේ බැංකුකරු ලෙස බැංකුවට හානිපූරණය කළයුතු අතර, බැංකුව විසින් ලබාදෙන විවැනි සෑම ඇපකරයක්ම සෑම අවස්ථාවකදීම ගනුදෙනුකරුගේ ඉල්ලීම මත ලබා දී ඇති බවට සැලකිය යුතුය.

බැංකුව සමඟ පූර්ව ලිඛිත එකඟත්වයක් ඇත්තේ නම් මිස, තාවකාලික ලෙස හෝ ගිණුම් අයිතමය නොකළ යුතුය. ගිණුමක් අයිතම වුවහොත්, බැංකුවේ සාමාන්‍ය ව්‍යාපාරික ක්‍රමවේදයට අදාළව, බැංකුව විසින් නියම කරන අනුපාතයකට, අයිතමය මුදල සඳහා ගනුදෙනුකරු පොලිය ගෙවිය යුතුය.

මෙහි ඇති අරමුදල් පිළිබඳ ඕනෑම සඳහනක් චෙක්පත නිකුත්කරන සහ/හෝ බැංකුව විසින් ණය පහසුකමක් ලබාදෙන ගිණුමේ බැර ශේෂයට පමණක් වේ.

ගනුදෙනුකරු හෝ බැංකුව විසින් යම් ගිණුමක් වසා දැමීමෙන් පසු, ගනුදෙනුකරු වෙත කලින් හිකුත්කළ සහ භාවිතයට නොගෙන ඉතිරිව ඇති සියලුම චෙක්පත් ආකෘති පත්‍ර බැංකුවේ දේපළ වන අතර, ගනුදෙනුකරු විසින් වහාම ඒවා බැංකුව වෙත ආපසු භාරදිය යුතුය.

හිස් චෙක්පත් ආකෘති පත්‍ර නැතිවීම පිළිබඳ ගනුදෙනුකරු වහාම බැංකුවට වාර්තා කළයුතුය.

මෙහි දක්වා ඇති අනෙකුත් නියමයන් සහ කොන්දේසිවලට යටත්ව, 'පවතින අරමුදල් ප්‍රමාණය ඉක්මවා යන මුළු වටිනාකමක් ඇති චෙක්පත් හෝ බිල්පත් කිහිපයක්' බැංකුවට එකවර ඉදිරිපත් කරන්නේ නම්, හිකුත්කරන ගිණුමේ ඇති අරමුදල්වලින් - කුමන චෙක්පත් හෝ බිල්පත් සඳහා ගෙවීම කරන්නේ දැයි තෝරාගැනීමට බැංකුවට හිමිකම ඇත.

ගනුදෙනුකරුවෙකුගේ අනෙකුත් සියලුම ගිණුම්වල මෙන්ම ජංගම ගිණුමක ඇති අරමුදල් ද, බැංකුව වෙත ගනුදෙනුකරුගේ වර්තමාන හෝ ඉදිරි සියලු වගකීම් සඳහා සුරැකුමක් ලෙස බැංකුව විසින් සලකන අතර එම වගකීම් ගනුදෙනුකරු විසින් ඉටුනොකරන අවස්ථාවක දී, ගනුදෙනුකරුට දැනුම්දීමකින් තොරව - ගනුදෙනුකරුගේ එම වගකීම් ඉටුකිරීම සඳහා බැංකුවට එම අරමුදල් භාවිතාකිරීමටත්, සහ ඒ වනවිට හිකුත්කර ඇති චෙක්පත්වලට ගෙවීම ප්‍රතික්ෂේප කිරීමටත් බැංකුවට හිමිකම ඇත.

මෙම 7 වැනි වගන්තියේ අඩංගු නියම සහ කොන්දේසි, චෙක්පත් පොත්වල පිටකවරයේ, ගෙවීම් පත්‍රිකා සහ මුදල් ලදුපත්වල සඳහන් රීතිවලට සහ බැංකුවේ අනෙකුත් කොන්දේසි හා රීතිවලට අමතරව බලපැවැත්වේ.

ශ්‍රී ලංකා රජයේ නීති සහ රෙගුලාසි සහ ශ්‍රී ලංකාවේ බැංකුවලට පොදු වූ සාමාන්‍ය පරිචයන්, සිරිත් විරිත් සහ ක්‍රියාපටිපාටි - බැංකුව විවෘතකළ ජංගම ගිණුම්වල ක්‍රියාකලාපය සහ එක් එක් ගිණුමේ බැරට ගොනුකළ අයිතම උපලබ්ධිවීම සඳහා අදාළ වන අතර, ඒවා පාලනය කරයි.

7. ඉතුරුම් ගිණුම් සඳහා රීති

බැංකුව විසින් ප්‍රකාශයට පත්කරන යම් අනුපාතයන් යටතේ ගණනය කරන පොලිය සඳහා දෛනික බැර ශේෂ මත ගණනය කර අතර තැන්පත්කරුගේ ගිණුමට මාසිකව බැර කරයි.

බැංකුව කලින් කලට තීරණය කරන පරිදි, 'බැර ශේෂ සාමාන්‍යය' මත පොලියට ඉඩ ලබානොදේ.

බැංකුව නියමකර ඇති සාමාන්‍ය අවම ශේෂයට වඩා - සාමාන්‍ය ශේෂය පහත වැටෙන විට, බැංකුවට සිය පූර්ණ අභිමතය අනුව පොලී ගෙවීම ප්‍රතික්ෂේප කළහැක.

තැන්පත් කිරීමට භාරගන්නා සියලු චෙක්පත් සහ අනෙකුත් මූල්‍ය සාධන පත්‍ර, අවසාන ගෙවීමට යටත්ව බැර කරයි. පසුව නොගෙවා ආපසු හරවා යවන අයිතමයන් වෙනුවෙන් - තැන්පත්කරුගේ ගිණුම්වලින් ගාස්තු අයකිරීමේ අයිතිය බැංකුව සතුය.

8. කාලීන තැන්පතු ගිණුම්

මුල් හෝ ඉන්පසු තැන්පතු කාල සීමාව තුළ තැන්පත්කරැට, තැන්පතුව හෝ එහි යම් කොටසක් මුදාහැරීමට බැංකුවේ වගකීමක් නැත.

තැන්පත් කරන අවස්ථාවේ, බැංකුව විසින් තැන්පත්කරැ/තැන්පත්කරැවෙන් වෙත නිකුත්කළ කාලීන තැන්පතු ලදුපත පැවරිය නොහැක. තැන්පතුවේ කල්පිරෙන දිනය ඉකුත්වීමෙන් පසු, කිසිදු පොලියක් උපවිය නොවේ. තැන්පතුවේ පවතින කාලසීමාව අවසන් වීමට අවම වශයෙන් - සතියේ වැඩකරන දින හතකට පෙර, තැන්පත්කරැ/තැන්පත්කරැවෙන් විසින් බැංකුව වෙත ලිඛිතව උපදෙස් ලබාදී නැතිනම්, බැංකුවේ පරම අභිමතය පරිදි හා පහසුව මත, සහ මෙහි අඩංගු කොන්දේසිවලට යටත්ව හා බැංකුව විසින් කලින් කලට හියම කළහැකි (පොලී අනුපාතය සහ ආපසු ගැනීමේ කාලසීමාව ඇතුළත්ව) වෙනත් කොන්දේසිවලට යටත්ව, උපචිත පොලී ඇතුළත්ව/ඇතුළත් නොකොට (අවස්ථානෝචිත පරිදි) - එම තැන්පතුව තිබෙන හෝ තබන එක් එක් කාලවාරය අවසානයේ - වැඩිදුර කාලවාරයක් සහ අනුප්‍රාප්තික කාලපරිච්ඡේද හෝ කාලවාර සඳහා, එම කාලීන තැන්පතුව අලුත්කිරීමට බැංකුවට බැඳීමක් නොතිබුණද 'අයිතියක් හා අධිකාරියක්' ඇත.

තැන්පතු ගිණුමක් විවෘත කිරීමට අවශ්‍ය වන අවම තැන්පතු මුදල බැංකුව විසින් නිශ්චිතව දක්වයි.

තැන්පතුවක් තැබියහැකි අවම කාලසීමාව බැංකුව විසින් නිශ්චිතව දක්වයි. එම අවම කාලසීමාව ඉකුත්වීමට පෙර, ගනුදෙනුකරැ බැංකුවේ කැමැත්ත ඇතිව තැන්පතුව ඉවත්කර ගන්නා අවස්ථාවක, එවැනි තැන්පතු සඳහා පොලී ගෙවීම බැංකුව විසින් අත්හිටුවිය හැකිබවට ගනුදෙනුකරැ සිය එකඟත්වය පළකරයි.

ඉහත කරුණු කෙසේ වුවද, කල්පිරීමට පෙර මුදල් ආපසුගැනීමක දී - ඕනෑම තැන්පතුවක් සඳහා එකඟ වූ පොලී අනුපාතය බැංකුවට තම අභිමතය පරිදි අඩු කළහැක.

කාලීන තැන්පතුවකට ශේෂයට එරෙහිව ගනුදෙනුකරැවෙකු ණය පහසුකම් ලබාගෙන ඇති අවස්ථාවක, එහි මුල් කාලසීමාව අවසන් වීමට පෙර තැන්පතුව අත්හිටුවීමට සහ එම ණය පහසුකම් මත බැංකුවට ගෙවිය යුතු සහ හිලවී වියයුතු සියලු මුදල්වලට එරෙහිව - එවැනි ස්ථාවර තැන්පතුවල ඇති මුදල් හිලවීකිරීමට ගනුදෙනුකරැ බැංකුවට බලය පවරයි.

9. බද්ධ ගිණුම්

යම් ගිණුමක් බද්ධ ගිණුමක් වන අවස්ථාවක, සියලුම පොලී, කොමිස් මුදල් සහ අනෙකුත් බැංකු ගාස්තු සහ වියදම් ද සමග, එවැනි ඕනෑම ගිණුමක් මත පිරිනමන ලද අයිරා ණය හෝ වෙනත් ණය පහසුකම් හෝ පහසුකම් සඳහා බද්ධ ගිණුම් හිමියන් එක්ව සහ තනිව වගකිව යුතු වේ.

කිසියම් ගිණුමක් බද්ධ නම්වලින් තිබිය දී, එක් බද්ධ ගිණුම් හිමියෙකුගේ මරණය සිදුවුවහොත්, එම ගිණුමේ ඉතිරි ගිණුම් හිමියා/ගිණුම් හිමියන්, එහි ගිණුම් හිමියා/ගිණුම් හිමියන් ලෙස සහ එම ගිණුමේ මුදල් සඳහා හිමිකම් හෝ බැඳියාවක් ඇති එකම පුද්ගලයා/පුද්ගලයන් ලෙස බැංකුව විසින් සැලකිය යුතුය. ඒ අනුව, මෙහෙයුම් උපදෙස්වලට පටහැනිව කුමන කරුණු තිබුණද - එම ගිණුමේ මුදල් ජීවත්ව සිටින ගිණුම් හිමියා/හිමියන්ට බැංකුව විසින් ගෙවයි.

බද්ධ ගිණුම් හිමියන්ට ලබාදීමට අවශ්‍ය ඕනෑම දැනුම්දීමක්, මූලික ගිණුම් හිමියාට යොමුකළ යුතුය.

10. විශේෂ යෝජනා ක්‍රම, වරණීය සැලකිල්ල සහ වරප්‍රසාද

බැංකුව විසින් ඇතැම් ගනුදෙනුකරුවන් සඳහා විශේෂ යෝජනාක්‍රම හඳුන්වා දියහැකි අතර, එහිදී අමතර සැලකිලි සහ වරප්‍රසාද ලබාදිය හැක. එම ගනුදෙනුකරුවන්ගේ ගිණුම් ශේෂ මත හෝ බැංකුව විසින් කලින් කලට එහි පරම අනිමතය අනුව තීරණය කරන වෙනත් උපමාන මත පදනම්ව, එවැනි අමතර සැලකිලි සහ/ වරප්‍රසාද ලබාදිය හැක. ගිණුම් ශේෂ (බැර හෝ හර, හෝ බැර සහ හර ශේෂවල එකතුවක්) මත පදනම්ව ගනුදෙනුකරුවකුට අමතර සැලකිලි හෝ වරප්‍රසාද ලබාදේ ද නැද්ද යන්න තීරණය කරන අතර, බැංකුව වරින්වර නිශ්චිතව දක්වන අවම අගයට වඩා එම ශේෂ පහළ වැටීම හිසා එක් වරප්‍රසාද සහ/හෝ සැලකිලි ඉවත්කළ හැක. බැංකුවට ඕනෑම අවස්ථාවක, එහි පරම අනිමතය පරිදි ගනුදෙනුකරුවකු වෙත දැනුම්දීමක් කර සහ ඒ සඳහා කිසිදු හේතුවක් නොදක්වා, එවැනි විශේෂ යෝජනා ක්‍රම, අමතර සැලකිලි ඉවත්කළ හැක.

11. විවිධ

බැංකුවට ඕනෑම අවස්ථාවක සිය අනිමතය පරිදි ගිණුම් විවෘතකිරීම හා පවත්වාගෙන යාම සඳහා සුදුසුකම් නිර්ණායක නිශ්චිතව දැක්විය හැක.

ඕනෑම ගිණුමකට සහ/හෝ ගනුදෙනුවකට අදාළ සියලු තොරතුරු (උදාහරණයක් ලෙස ගනුදෙනුකරුගේ අත්සන) සහ ලේඛන (උදාහරණයක් ලෙස චෙක්පත්), වෙනත් කිසිදු පාර්ශ්වයකට අනවසර කටයුත්තකට භාවිතා කළනොහැකි බව තහවුරු වන සේ හිසි ලෙස ආරක්ෂිතව බවට ගනුදෙනුකරු වගබලාගත යුතුය. සිය ගිණුම්, තොරතුරු හෝ ලේඛන අනවසරයෙන් භාවිතාකර ඇති බව හෝ එවැනිනක් පිළිබඳ සැකයක් මතු වුවහොත් - ගනුදෙනුකරු ඒ බව වහාම බැංකුවට දැනුම් දියයුතු වන අතර, මෙම සාමාන්‍ය කොන්දේසි සම්බන්ධයෙන් බැංකුවට සාධාරණ ලෙස අවශ්‍ය වියහැකි යම් කටයුතු කිරීමට සහ යම් ලේඛනවලට අත්සන් තැබීම ද සිදුකළ යුතුය. ව්‍යාජ අත්සන් හෝ සාධනපත්‍රවල අනෙකුත් කොටස් වෙනස්කිරීම හිසා - විනිමය බිල්පත් බැංකුවට හර කළේ නම්, බැංකුව ඒ අනුව ගනුදෙනුකරුගේ ගිණුම හර කළහැක.

ගනුදෙනුකරු බැංකුවට වචකට ණය වී ඇති මුදල් සහ වගකීම් (විනිමය වර්ගය/ වර්ග ඇතුළත්ව) පිළිබඳ හෝ යම් ගනුදෙනුවක්/සම්බන්ධතාවක් පිළිබඳ ඕනෑම කරුණකට අදාළව බැංකුවේ බලයලත් නිලධාරියෙකු (නිලධාරීන්) විසින් නිකුත්කළ ප්‍රකාශයක් හෝ සහතිකයක් ප්‍රකාශිත දෝෂයක් නොමැතිවිට, ගනුදෙනුකරුට චිරේභව තීරණාත්මක වන අතර, එයින් ගනුදෙනුකරු බැඳීමට යටත්වේ.

ගනුදෙනුකරු විසින් බැංකුවට ගෙවිය යුතු යම් මුදලක් සඳහා ගෙවීමක් ලැබෙන්නේ නම්, සහ එම ගෙවීම බැංකුවට ලැබිය යුතු මුදල් වර්ගයට වඩා වෙනත් මුදල් වර්ගයකින් නම්, ('ගිණුමේ මුදල්') බැංකුව විසින් තීරණය කරන පරිවර්තන කොන්දේසියක් (හෝ කොන්දේසි) සහ අනුපාතයක් (හෝ අනුපාත) මත වචනි ගෙවීමක් ගිණුමේ මුදල් බවට පරිවර්තනය කිරීමට බැංකුවට සෑමවිටම අයිතිය ඇති අතර, එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ඕනෑම අවස්ථාවක බැංකුවට දරන්නට වියහැකි සියලු පාඩු, පිරිවැය සහ වියදම් සඳහා ගනුදෙනුකරු බැංකුවට සම්පූර්ණයෙන්ම හානිපූර්ණය කළයුතුය. බැංකුවට (යම් තීන්දුවක් හෝ උසාවි නියෝගයක් යටතේ හෝ අනුකාරයකින්) ගිණුමේ ඇති මුදලින් සම්පූර්ණයෙන් ගෙවීමක් ලැබී නැත්නම් සහ ඉහත සඳහන් කළ ආකාරයට ගිණුමේ මුදල් බවට පරිවර්තනය කිරීමේ දී යම් ගෙවීමක් කළයුතු නම්, ගිණුමේ ඇති මුදල්වලින් ප්‍රකාශිත වචනි ප්‍රමාණයට වඩා අඩුවන ප්‍රමාණයට - එම මුදල හිඳහස් නොකළ යුතු අතර, හිඟය අයකරගැනීම සඳහා ගනුදෙනුකරුට චිරේභව වෙනම ක්‍රියාමාර්ගයක් බැංකුවට තිබිය යුතුය.

12. පැමිණිලි ක්‍රියාපටිපාටිය

ගනුදෙනුකරුවන්ට ඕනෑම පැමිණිල්ලක්, වාචිකව හෝ ලිඛිතව බැංකුවට යොමුකළ හැක.

සියලුම වාචික හෝ ලිඛිත පැමිණිලි 'කළමනාකරු - ගනුදෙනුකාර අත්දැකීම්' වෙත, හෝ වචනි පැමිණිලි ලැබීමට බලයලත් තැනැත්තෙකු ලෙස බැංකුවේ කිසියම් නිල ප්‍රකාශනයක හෝ දැන්වීමක නම්කර ඇති හෝ හඳුනාගෙන ඇති වෙනත් පුද්ගලයෙකු වෙත යොමුකළ හැක.

ගනුදෙනුකරු මේ පිළිබඳ වැඩිදුර තොරතුරු දැනගැනීමට කැමති නම්, පහත ආකාරයට www.nationstrust.com හරහා හෝ +94114711411 අංකය ඔස්සේ පැය 24 පුරා ක්‍රියාත්මක ඇමතුම් මධ්‍යස්ථානය ඔස්සේ, බැංකුව සම්බන්ධ කරගත හැක.

බැංකුවේ යම් නිමැවුමකට අදාළ ප්‍රතිලාභයක් ගැන ගනුදෙනුකරුට යම් පැමිණිල්ලක් වේ නම්, ඒ බව කෙටි ලිපියක් මගින්, 'කළමනාකරු - ගනුදෙනුකාර අත්දැකීම්', නේෂන්ස් ට්‍රස්ට් බැංකු පී.වල්.සී., 46/58, නවමි මාවත, කොළඹ 2 වෙත යොමුකර හෝ +9743 565 656 දුරකථන අංකයෙන් බැංකුව අමතා හෝ customervice@nationstrust.com වෙත ඊ-මේල් කර, බැංකුවට විවිය යුතුය.

පැමිණිල්ලක් ලැබුණවිට - එය ලද අය, ගනුදෙනුකාර සේවා මධ්‍යස්ථානයට/පැමිණිලි කළමනාකරණ පද්ධතියට එය යොමුකර, බැංකුවේ 'ගනුදෙනුකාර අත්දැකීම්' කණ්ඩායමට ඉදිරිපත් කළයුතුය.

'බැංකුවේ ගනුදෙනුකාර අත්දැකීම්' කණ්ඩායම, එකඟ වූ SLA හි විසඳුම් ලබාදීමට - සියලු පැමිණිලි අධීක්ෂණය කර, නිසි ලෙස 'පසු-විපරම්' කළයුතුය.

පැමිණිල්ල ඉදිරිපත් කළ දිනයේ සිට දින විසි එකක් (21) තුළ, බැංකුව පැමිණිල්ල පිළිබඳ ගනුදෙනුකරුට ප්‍රතිචාර දැක්විය යුතුය. මෙම කාලසීමාව තුළ පැමිණිල්ල පිළිබඳ විමර්ශනය අවසන් කිරීමට බැංකුවට නොහැකි වුණොත්, එම 'දින විසි එක (21)' කාලසීමාව තුළ බැංකුව විසින් ගනුදෙනුකරුට අතුරු ප්‍රතිචාරයක් ලබාදී - අවසාන ප්‍රතිචාරය ගනුදෙනුකරුට ලබාදෙන දිනය - උපරිම මාස 3ක කාලරාමුවකට යටත්වී - ගනුදෙනුකරු වෙත දැනුම්දිය යුතුය.

පැමිණිල්ල නීත්‍යානුකූල බවට බැංකුව නිගමනය කරන්නේ නම්, එයට ප්‍රතිචාරයක් වශයෙන් පැමිණිල්ල විසඳීමට බැංකුව ගෙන ඇති පියවර පිළිබඳ ගනුදෙනුකරුට දැනුම්දිය යුතුය.

වාචිකව ගනුදෙනුකරුවෙකුගෙන් ලැබෙන ඕනෑම පැමිණිල්ලකට, බැංකුව විසින් වාචිකව හෝ ලිඛිතව ප්‍රතිචාර දැක්විය හැකිය. ගනුදෙනුකරුවෙකුගෙන් ලිඛිතව ලැබෙන ඕනෑම පැමිණිල්ලකට බැංකුව ලිඛිතව ප්‍රතිචාර දැක්විය යුතුය.

සියලුම පැමිණිලිවලට, පැමිණිල්ලේ භාෂාවෙන් ම ප්‍රතිචාර දක්වයි.

බැංකුවට දැනුම්දෙන ඕනෑම ගැටලුවක්, ගනුදෙනුකරුගේ තෘප්තියට හේතුවන ලෙස විසඳීමට බැංකුව කැමැත්තක් දක්වන අතර, ගනුදෙනුකරුට ද 'මූල්‍ය ඔම්බුඩ්ස්මන් කාර්යාලයට' හෝ 'ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවට' ලිඛිතව දන්වා විසඳුම් ඉල්ලාසිටිය හැක.

මූල්‍ය ඔම්බුඩ්ස්මන් කාර්යාලය - ශ්‍රී ලංකාව

'මූල්‍ය සේවා ඔම්බුඩ්ස්මන් කාර්යාලය' යනු, මූල්‍ය අංශයේ ප්‍රතිසංස්කරණ පැකේජයේ කොටසක් ලෙස 2002 අප්‍රේල් මාසයේ ස්ථාපිත, ස්වාධීන, අපක්ෂපාතී සහ නොමිලේ ලබාදෙන සේවාවකි. මූල්‍ය ඔම්බුඩ්ස්මන්වරයා සම්බන්ධ කරගත හැකි අන්දම සහ අමතර තොරතුරු දැනගැනීමට එහි නිල වෙබ් අඩවියට පිවිසෙන්න: www.financialombudsman.lk

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව (CBSL)

මූල්‍ය සේවා පිළිබඳ පැමිණිලි සහ විමසීම් සඳහා, ගනුදෙනුකරුවන්ට ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව වෙත යොමුවිය හැක. සම්බන්ධ කරගත හැකි ආකාර, අමතර තොරතුරු සහ භාරදීම් කළහැකි ආකාරය දැනගැනීම සඳහා එහි නිල වෙබ් අඩවියට පිවිසෙන්න: <https://www.cbsl.gov.lk>

13. අයකර ගැනීමේ ක්‍රියාමාර්ග සහ අවුරුද්දේ ක්‍රියා පටිපාටිය

13.1 ගනුදෙනුකරු විසින් ඔහුගේ/ඇයගේ වගකීම් පැහැරහරින ලද අවස්ථාවකදී, බැංකුව විසින් අනුගමනය කළහැකි අයකරගැනීමේ ක්‍රියාමාර්ගය පහත දැක්වෙන පරිදි ය:

- අ. මුලින්ම, බැංකුව ගනුදෙනුකරු සම්බන්ධ කරගෙන - ගනුදෙනුකරුගෙන් අදාළ නියමිත මුදල අයකරගැනීමට උත්සාහ කරයි.
- ආ. එලෙස, නියමිත මුදල අයකරගැනීමට බැංකුව අසමත් වුවහොත්, ගනුදෙනුකරුගෙන් නියමිත මුදල අයකරගැනීම සඳහා බැංකුවට 'බාහිර සේවා සපයන්නෙකුගෙන්' සහය ලබාගත හැක.
- ඇ. ගනුදෙනුකරුගෙන් නියමිත මුදල අයකරගැනීමට බැංකුව අසමත් වුවහොත්, ගනුදෙනුකරුට වරෙන්ඩ් නීතිමය ක්‍රියාමාර්ගවලට පිවිසීමට බැංකුව කටයුතු කරයි.

13.2 ගනුදෙනුකරුගෙන් ප්‍රතිපූරණය කරන බැංකුවේ වියදම්

ගනුදෙනුකරුට වරෙන්ඩ් නීතිමය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට - බැංකුවට සිදුවුවහොත්, ඒ සම්බන්ධයෙන් බැංකුවට දැරීමට වන සියලු වියදම්, සහ විමර්ශන, ප්‍රකාශන සහ අයකරගැනීම සම්බන්ධයෙන් බැංකුවට දැරීමට වන සියලු වියදම් - බැංකුවට ගනුදෙනුකරුගෙන් ඉල්ලා සිටිය හැක.

13.3 ණය මුදලක්, අයිතවක් හෝ වෙනත් ඕනෑම ණය පහසුකමක් සඳහා ඇපකරයක් ලෙස ඇති දේපල අවුරුද්දේ බැංකුව භාවිතා කළයුතු ක්‍රියාපටිපාටිය

ණය මුදලක්, අයිතවක් හෝ වෙනත් ණය පහසුකමක් ගනුදෙනුකරුවෙකු 'ගෙවීම පැහැරහැර ඇතිවිට', එම ණය මුදල, අයිතව හෝ වෙනත් ණය පහසුකම් (සාමූහිකව "ණය පහසුකම/ පහසුකම්") සඳහා ඇපකරයක් ලෙස තබා ඇති දේපල අත්පත් කරගැනීම සඳහා බැංකුව පහත ක්‍රියාපටිපාටිවලින් එකක් අනුගමනය කරයි.:

13.3.1 පරාවේ නීතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම

- අ) ණය පහසුකමේ අගය රු. මිලියන 50 වැඩි (හෝ අදාළ නීති සහ රෙගුලාසි මගින් නියම කළහැකි වෙනත් අගයක්) නම් බැංකුව, අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩල යෝජනාවක් සම්මත කර පුවත්පත් දැන්වීම් පළකර ප්‍රසිද්ධ වෙන්දේසියකින් (පරාවේ ක්‍රියාපටිපාටිය) දේපල විකිණීමට පියවර ගතහැක. විකල්ප වශයෙන්, බැංකුව පරාවේ ක්‍රියාපටිපාටිය අනුගමනය නොකොට, පහත සඳහන් ලෙස 'උකස් බැඳුම්කර හඬුකර ක්‍රියාපටිපාටිය' යටතේ උකස් බැඳුම්කර බලාත්මක කිරීම සඳහා ගනුදෙනුකරුට වරෙන්ඩ් අධිකරණයේ හඬු පැවරිය හැක.
- ආ) බැංකුව, 'පරාවේ පටිපාටිය' යටතේ කටයුතු කර, තුන්වන පාර්ශවයක් වෙන්දේසියේදී දේපල මිලදීගනී නම්, විකිණීමෙන් ලැබෙන ආදායමෙන් - ණය පහසුකම් මත බැංකුවට අයවීමට ඇති මුදල්, අදාළ සියලු වියදම් සහ ගාස්තු, බැංකුව විසින් අයකරගෙන, අතිරික්ත මුදල් (තිබේනම්) ගනුදෙනුකරුට භාරදෙයි.

ඇ) වෙන්දේසියේ දී දේපළවලට ගැනුම්කරුවන් කිසිවෙකු නැත්නම්, 1990 අංක 4 දරන 'බැංකු මගින් ප්‍රදානය කළ ණය අයකරගැනීමේ (විශේෂ විධිවිධාන) පනත (සංශෝධිත)' යටතේ බලතල ප්‍රකාරව, බැංකුව විසින් නාමික ගෙවීමකට සිය නමට දේපළ අත්පත් කරගනී.

ඈ) දේපළ අත්පත් කරගැනීමෙන් පසු, බැංකුව සිය අභිමතය මත - දේපළ නැවත විකිණීමට කටයුතු කරයි. නැවත විකිණීමෙන් පසු, බැංකුව අදාළ ණය පහසුකම යටතේ 'බැංකුවට ගෙවිය යුතු මුදල සහ අදාළ ගාස්තු සියල්ල' විකිණීමෙන් ලැබෙන ආදායමෙන් අයකරගෙන - අතිරික්ත මුදල් (තිබේනම්) ගනුදෙනුකරුට භාරදෙයි.

13.3.2 උකස් බැඳුම්කර හඬුකරය

අ) ණය පහසුකම් අගය, රුපියල් මිලියන 5ට අඩු නම් (හෝ අදාළ වන නීති සහ රෙගුලාසි මගින් නිශ්චිතව දක්වන වෙනත් අගයකට), බැංකුව විසින් උකස් බැඳුම්කරය බලාත්මක කිරීමට සහ ප්‍රසිද්ධ වෙන්දේසියක් මගින් දේපළ විකිණීමට අධිකරණයෙන් නියෝගයක් ලබාගැනීම සඳහා අධිකරණය ඉදිරියේ නඩු පවරයි.

ආ) වෙන්දේසියෙන් පසු විකිණීමෙන් ලැබෙන ආදායමෙන්, ණය පහසුකම මත බැංකුවට හිඟ මුදල අයකරගෙන අතිරික්ත මුදල් (තිබේනම්) ගනුදෙනුකරුට භාරදෙයි.

13.4 ගනුදෙනුකරු වෙත එමගින් ඇතිවන ප්‍රතිවිපාක සහ ඔහු/ඇය වෙත ඇති විකල්ප

ඉහත සඳහන් ඕනෑම අදියරක දී, 'අයවීමට ඇති ණය පහසුකම් සහ උකස් බලාත්මක කිරීමට උද්ගත වූ වියදම් පියවීමට' බැංකුව ගනුදෙනුකරුට අවස්ථාව ලබාදෙයි. එළඹෙන අයවීමට ඇති සියලු හිඟ මුදල් බැංකුවට ගෙවීමෙන් පසු, බැංකුව ඇපයක් ලෙස තබා ඇති දේපළ ගනුදෙනුකරු වෙත මුදාහරියි.

14. අතහැර දැමූ දේපළ සහ අක්‍රිය ගිණුම් සම්බන්ධ ප්‍රතිපත්ති සහ ක්‍රියාපටිපාටි

14.1 අතහැර දැමූ දේපළ

අතහැර දැමූ දේපළ යනු, ඕනෑම බැංකු ගිණුමක (ජංගම, ඉතුරුම්, කාලීන තැන්පතු හෝ වෙනත්) ශේෂය හා ඕනෑම බැංකු පහසුකමක් සම්බන්ධයෙන් සුරැකුමක් වශයෙන් හැර (එනම්, ආරක්ෂිත තැන්පතු ලොකර්වල අන්තර්ගතය වැනි), සහ ඒ පිළිබඳ වසර දහයකට (10) වැඩි කාලයක් පුරා කිසිදු ගනුදෙනුවක් සිදුනොකළ, ගනුදෙනුකරුවෙකු විසින් හෝ ගනුදෙනුකරුවෙකු වෙනුවෙන් බැංකුව භාරයේ ඇති වෙනත් ඕනෑම දේපළකි.

වාර්ෂිකව, සෑම වසරකම අවසානයේ මාස හයක් (06) ඇතුළත, මුදල් මණ්ඩලය විසින් තීරණය කරන ආකාරයකින්, එම අතහැර දැමූ දේපළ පිළිබඳ වාර්තාවක් බැංකුව විසින් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව (CBSL) වෙත ඉදිරිපත් කිරීමට අවශ්‍ය වේ.

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව වෙත ඉදිරිපත් කළ වාර්තාවේ සිට දින තිහක් (30) ඇතුළත, හිමිකරුගේ නම සහ දේපළ සම්බන්ධ තොරතුරු දක්වමින්, එවැනි අතහැර දැමූ දේපළ පිළිබඳ අදාළ හිමිකරුවන්ට ඔවුන් අවසන් වරට ලබාදුන් ලිපිනයට ලියාපදිංචි තැපෑලෙන් - 'අතහැර දැමූ දේපළ සඳහා හිමිකම් පෑමට සාධාරණ කාලපරිච්ඡේදයක් ලබාදෙමින්' බැංකුව විසින් ඔවුන්ට දැනුම්දීමක් යැවිය යුතුය.

ගනුදෙනුකරු විසින් වලංගු හිමිකම්පෑමක් සිදුනොකළොත්, බැංකුව සාධාරණ ලෙස තීරණය කරන යම් කාලසීමාවක් තුළදී - බැංකුව විසින්:

අ) අක්‍රිය ගිණුම්වල ශ්‍රී ලංකා රුපියල්වලින් පවත්වාගෙන යන අරමුදල් 'ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවට' මාරුකළ යුතු අතර, විදේශ මුදලින් පවත්වාගෙන යන අරමුදල් 'බැංකුවේ අඛණ්ඩව රඳවාගත' යුතුය.

ආ) ආරක්ෂිත තැන්පතු ලොකර් විවෘතකර එහි ඇති දෑ පිටතට ගතයුතුය.

අනන්‍යතාවය සනාථකිරීම මත ඕනෑම අවස්ථාවක දී, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව වෙත මාරුකළ විවැනි අරමුදල් සඳහා හිමිකම්පෑමට ගනුදෙනුකරුවන්ට හිමිකමක් ඇත.

වලංගු හිමිකම්පෑමක් ඉදිරිපත්කරන තෙක්, ආරක්ෂිත තැන්පතු ලොකර්වල ඇති අන්තර්ගතය විනාශ නොකර බැංකුවේ සුරක්ෂිත භාරයේ තබාගත යුතුය.

අතහැර දැමූ දේපළවලට හිමිකම් කියන 'ගනුදෙනුකරුවන්ගේ උරුමකරුන් සහ අනුප්‍රාප්තිකයින්' නීතියෙන් නියමකර ඇති ලෙස සිය හිමිකම් සනාථකරන ලියකියවිලි, බැංකුවට ඉදිරිපත් කළයුතුය.

එම ක්‍රියාපටිපාටියට බැංකුව දරන පිරවැය, 'අතහැර දැමූ දේපළ හිමිකරුවන්ගෙන්' බැංකුව අයකරයි.

14.2 අක්‍රිය ගිණුම් පිළිබඳ ප්‍රතිපත්ති සහ ක්‍රියාපටිපාටි

යම් ගිණුමක් අක්‍රිය බව සලකන්නේ:

- පහත සඳහන් කාලපරිච්ඡේද සඳහා, එනම්
 - ජංගම ගිණුම් - මාස 12ක් සහ
 - ඉතුරුම් ගිණුම් - මාස 24ක්, ගිණුමේ ගනුදෙනුකරු කිසිදු ක්‍රියාකාරකමක් සිදුකර නැතිවිට;
- ගනුදෙනුකරු සමඟ සබඳතාවක් නැති අවස්ථාවක් ඇතුළුව, 'අක්‍රිය වර්ගීකරණය සුදුසු යැයි බැංකුව විසින් සලකන' වෙනයම් හේතුවක් ඇත්නම්.

කෙසේ වුවත්, බැංකුවේ අභ්‍යන්තර ප්‍රතිපත්ති සහ/හෝ අදාළ වන නීති සහ රෙගුලාසි මත, ඉහත සඳහන් කළ කාලසීමාවන් බැංකුව විසින් කලින් කලට සංශෝධනය කළහැක.

අක්‍රිය ගිණුමක් යළි සක්‍රිය කිරීමට පෙර, බැංකුව ගනුදෙනුකරු සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාවක් පවත්වා, අක්‍රිය තත්ත්වය පිළිබඳ පැහැදිලි කිරීමක් ලබාගත හැක. ගනුදෙනුකරු ඉල්ලා සිටින්නේ නම්, විවැනි පැහැදිලි කිරීමක් ගනුදෙනුකරු බැංකුවට ලිඛිතව ලබාදිය යුතුය.

අක්‍රිය ගිණුමක් යළි සක්‍රිය කිරීමට පෙර, බැංකුව නිශ්චිතව දක්වා ඇති ලේඛන ඉදිරිපත් කරන ලෙස බැංකුවට සිය අභිමතය පරිදි ගනුදෙනුකරුගෙන් ඉල්ලාසිටිය හැක. උදා. ගනුදෙනුකරුගේ ජාතික හැඳුනුම්පතේ පිටපත, සමාගම් ලියාපදිංචි සහතිකය.

ගිණුමක් අක්‍රිය ලෙස වර්ගීකරණය කර ඇති අවස්ථාවක, විවැනි අක්‍රිය තත්ත්වය ඉවත් කළයුතු බවට සෑහීමකට පත්වන තුරු, එකී ගිණුමට නිකුත්කළ චෙක්පත් ගෙවීම ඇතුළුව, එම ගිණුමට අදාළ ගනුදෙනු ප්‍රතික්ෂේප කිරීමට බැංකුවට අයිතියක් ඇත .

15. 2006 අංක 06 දරන මූල්‍ය ගනුදෙනු වාර්තාකිරීමේ පනතට අනුකූලව මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකය ("FIU") වෙත සැක කටයුතු ගනුදෙනු සම්බන්ධයෙන් වන හිඟ

'යම් ගනුදෙනුවක් හෝ ගනුදෙනුවකට තැන්කිරීමක්, යම් නීතිවිරෝධී කටයුත්තකට හෝ වෙනත් සාපරාධී වරදක් සිදුකිරීම පිළිබඳ හෝ ඕනෑම පුද්ගලයකු, පුද්ගල කණ්ඩායමක් හෝ ආයතනයක් මුදල් විශුද්ධිකරණය, ත්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීම ඇතුළු ඕනෑම යෝජිත නීතිවිරෝධී කටයුත්තකට හෝ අපරාධමය වරදකට අදාළ විෂයකි තොරතුරු බැංකුව සතුව ඇතිබවට' බැංකුවට සාධාරණ හේතු තිබේනම්, බැංකුව වහාම ඒ පිළිබඳ මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකයට වාර්තා කළයුතුය.

මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකය ඉල්ලාසිටින ආකෘතියකින්, එක් විස්තර ඇතුළත් වාර්තාවක්, සැකසිය යුතුය.

'යම් ගනුදෙනුවක් සිදුනොකරන ලෙස' මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකය බැංකුවට නියෝග කළොත්, මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකයට අවශ්‍ය විමසීම් කිරීමට සහ නීතිය ක්‍රියාත්මක කරන ආයතනවල සහාය ලබාගැනීමට ඉඩදීම පිණිස - බැංකුව විසින් එම ගනුදෙනුව අත්හිටුවිය යුතුය.

මෙම නීතිරීති යටතේ, බැංකුව ගන්නා යම් ක්‍රියාමාර්ගයක් පිළිබඳ දැනුවත්වීමට ගනුදෙනුකරුට අයිතියක් නැති අතර, බැංකුව ගන්නා එවැනි පියවර ගැන ගනුදෙනුකරුට දැනුම්දීමට, බැංකුව කිසිදු ආකාරයකින් බැඳීසිටින්නේ හෝ වගකීමක් දරන්නේ නැත .

16. 2006 අංක 6 දරන මූල්‍ය ගනුදෙනු වාර්තාකරණ පනතට අනුකූලව මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකය ("FIU") වෙත ඉහත පර්යන්ත (THRESHOLD) ගනුදෙනු පිළිබඳ වාර්තා කිරීම පිළිබඳ හිඟ

රෙගුලාසි මගින් නිශ්චිතව දක්වා ඇති මුදල් ප්‍රමාණය ඉක්මවන සෑම මුදල් ගනුදෙනුවක් සහ විද්‍යුත් අරමුදල් හුවමාරුවක් සම්බන්ධයෙන් ම, මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකය විසින් නිශ්චිත කරන ආකෘතියකින් - අදාළ කාලසීමාව තුළ මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකය වෙත, බැංකුව වාර්තා කළයුතුය.

'අත්‍යන්තර හා බාහිර ප්‍රේෂණ, SLIP පැවරුම්, RTG ගනුදෙනු, ක්‍රෙඩිට්කාඩ් සහ ඩෙබිට්කාඩ් ගනුදෙනු (අදාළ වේ නම්), NRFC ගිණුම් සහ RFC ගිණුම් ගනුදෙනු ද ඇතුළුව, නමුත් ඒවාට සීමානොවී 'සියලු විද්‍යුත් මුදල් පැවරුම්' එසේ වාර්තා කළයුතු විද්‍යුත් මුදල් පැවරුම්වලට ඇතුළත්වේ.

මෙම නීතිරීති යටතේ බැංකුව විසින් ගන්නා ඕනෑම ක්‍රියාමාර්ගයක් පිළිබඳ - බැංකුව ගනුදෙනුකරු වෙත කිසිදු ආකාරයක බැඳීමක් හෝ වගකීමක් නැත.

17. බැංකුකරණයේ රහස්‍යභාවය

17.1. පුද්ගලික දත්ත

බැංකුව විසින් ගනුදෙනුකරුගේ ඕනෑම පුද්ගලික දත්තයක් සැකසීම බැංකුවේ රහස්‍යතා ප්‍රතිපත්තිය මගින් පාලනය වන බව පාරිභෝගිකයා මෙයින් පිළිගනී. විය මෙහි යොමුව ලෙස ඇතුළත් කර ඇත. බැංකුවේ රහස්‍යතා ප්‍රතිපත්තිය මගින් බැංකුව පුද්ගලික දත්ත රැස්කිරීම, භාවිතාකිරීම, බෙදාහැරීම

සහ රඳවාගැනීම සඳහා වන මූලධර්ම, භාවිතයන් සහ අරමුණු ගෙනහැර දක්වයි. එම රහස්‍යතා ප්‍රතිපත්තිය <https://www.nationstrust.com/privacy-policy> හි ඇත.

17.2. පුද්ගලික නොවන දත්ත

මෙම බැංකුවෙහි හෝ මෙහි ශාඛාවක ඇති පාරිභෝගිකයකු හට අදාළ ගිණුම හෝ එම පාරිභෝගිකයා සම්බන්ධ කිසියම් පුද්ගලික නොවන දත්ත, බැංකුව විසින් තීරණය කරන ලද කාලසීමාවලදී භාවිතාකිරීමටත්, එම දත්ත බැංකුවෙහි අභිමතය පරිදි ආනාවරණය කිරීමටත්, පූර්ණ අයිතිය බැංකුව සතුව ඇති බවට පාරිභෝගිකයා විසින් සිය කැමැත්ත සහ අවසරය මෙයින් බැංකුව වෙත ලබාදෙන බවට තහවුරුකර සිටී.

17.3 අර්ථකථන

අ. මෙම 17.1 වගන්තියේ අරමුණ සඳහා, ගනුදෙනුකරුවෙකු යනුවෙන් හඳුන්වන්නේ පුද්ගලික දත්ත සම්බන්ධයෙන් සෘජුව හෝ වක්‍රව හඳුනාගත හැකි ස්වාභාවික පුද්ගලයෙකු (මිනිසෙකු) පමණි. ව්‍යාපාර ආයතන හෝ සමාගම් මෙම 17.1 වගන්තියට අදාළ නොවේ.

ආ. "පුද්ගලික දත්ත" යන යෙදුමට 2022 අංක 9 දරන පුද්ගලික දත්ත ආරක්ෂණ පනත (සංශෝධිත පරිදි) යටතේ පවරා ඇති අර්ථයම ඇත.

18. අවසන් කිරීම සහ අත්හිටුවීම

18.1 ගනුදෙනුකරුගේ අවසන් කිරීමේ අයිතිය

අවසන් කිරීමේ ප්‍රතිපාදනවලට බැංකුව සහ ගනුදෙනුකරු අන්‍යකාරයකින් ලිඛිතව එකඟ වී නැත්නම්, මෙහි අඩංගු වෙනත් විධිවිධානවලට සහ විශේෂිත සම්බන්ධතාවක් පාලනය කරන විවැනි විශේෂ කොන්දේසිවලට යටත්ව, ගනුදෙනුකරුට ඕනෑම අවස්ථාවක - බැංකුවට සාධාරණ පූර්ව ලිඛිත දැනුම්දීමක් කර, සමස්තයක් ලෙස ව්‍යාපාරික සබඳතාවක් හෝ ගනුදෙනුකරුට බැංකුව සමඟ ඇති කිසියම් විශේෂිත ව්‍යාපාරික සබඳතාවක් අවසන් කළහැක. එහෙත්, විවැනි අවසන් කිරීමක් නිසා 'එම අවසන් කිරීමට පෙර බැංකුවට උපචිත අයිතිවාසිකම්වලට' බලපෑමක් නොවේ.

18.2 සාධාරණ හේතු මත අවසන් කිරීම

බැංකුව හා ගනුදෙනුකරු අතර විශේෂිත ව්‍යාපාරික සම්බන්ධතාවක් සඳහා කාලසීමාව පිළිබඳ යම් කොන්දේසියක් හෝ අවසන් කිරීමේ විධිවිධානයක් සඳහා එකඟව ඇත්නම්, එම සම්බන්ධතාව අවසන් කළහැක්කේ එම කොන්දේසිය හෝ විධිවිධානයට අනුකූලව පමණි.

18.3 බැංකුවේ අවසන් කිරීමේ අයිතීන්

(අ) දැනුම්දීමක් මත අවසන් කිරීම

බැංකුව හා ගනුදෙනුකරු අතර යම් ලිඛිත කොන්දේසියක් හෝ අවසන්කිරීමේ විධිවිධානයක් එකඟව නැත්නම්, 'බැංකුවේ මතය අනුව - ගනුදෙනුකරුට සාධාරණ දැනුම්දීමකින්' එක් ගනුදෙනුකරු සමඟ ඇති සමස්ත ව්‍යාපාරික සබඳතාව හෝ යම් විශේෂිත ව්‍යාපාරික සබඳතාවක්, ඕනෑම අවස්ථාවක බැංකුවට අවසන් කළහැක. එහෙත්, එවැනි අවසන් කිරීමක් නිසා 'එම අවසන් කිරීමට පෙර බැංකුවට උපචිත අයිතිවාසිකම්වලට' බලපෑමක් නොවේ.

(ආ) 'ස්ථාවර කාලසීමාවක් නැති ණය මුදල් හෝ බැංකු පහසුකම්' අවසන් කිරීම

ස්ථාවර කාලසීමාවක් හෝ අවසන් කිරීමේ විධිවිධානයක් ලිඛිතව එකඟව නැති 'ණය, ණයවර හෝ බැංකු පහසුකම්/බැඳීම්' පූර්ව දැනුම්දීමකින් තොරව බැංකුවට සිය අභිමතය මත ඕනෑම විටෙක අවසන් කළහැක. එහෙත්, එවැනි අවසන් කිරීමක් නිසා 'එම අවසන් කිරීමට පෙර බැංකුවට උපචිත අයිතිවාසිකම්වලට' බලපෑමක් නොවේ.

(ඇ) දැනුම්දීමක් නොමැතිව සාධාරණ හේතුව මත අවසන් කිරීම

බැංකුවට ගනුදෙනුකරුවෙකු සමඟ ඇති සිය ව්‍යාපාරික සබඳතාව 'අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාම පිළිගත නොහැකි' සාධාරණ හේතුවක් තිබේනම්, දැනුම්දීමකින් තොරව, සම්පූර්ණයෙන් හෝ කිසියම් විශේෂිත සබඳතාවක් සම්බන්ධයෙන් ගනුදෙනුකරුවෙකු සමඟ ඇති එක් සබඳතාව, අවසන් කළහැක. එහෙත්, එවැනි අවසන් කිරීමක් නිසා 'එම අවසන් කිරීමට පෙර බැංකුවට උපචිත අයිතිවාසිකම්වලට' බලපෑමක් නොවේ.

(ඈ) අවසන් කිරීමෙන් අනතුරුව ගෙවා පියවීම

ඉහත කී ලෙස බැංකුව ගනුදෙනුකරු සමඟ ඇති ව්‍යාපාරික සබඳතාව හෝ පහසුකම් අවසන් කිරීම නිසා 'ගනුදෙනුකරු බැංකුවට ගෙවිය යුතු සියලු මුදල් සහ ගනුදෙනුකරුට බැංකුව වෙත ඇති සියලු වගකීම්' බැංකුවේ ඉල්ලීම මත 'ගෙවිය යුතු' බවට පත්වේ නම්, ඒවා වහාම ගෙවිය යුතුය. බැංකුව හා ගනුදෙනුකරු අතර සිදුවන සියලුම විදේශ විනිමය සහ අනෙකුත් ව්‍යුත්පන්න ගනුදෙනු, ගනුදෙනුකරුට දැනුම් දී, අවසන් කිරීමට බැංකුවට අයිතිය ඇති අතර, 'එම ගනුදෙනු යටතේ ගෙවිය යුතු මුදල්' බැංකුව තීරණය කරන වෙළෙඳපොළ වටිනාකමට 'හිඟ, සහ ගෙවිය යුතු' බවට පත්වෙයි. බැංකුවට ගනුදෙනුකරුගේ ඇති 'සියලු අයවීමට ඇති, ඉදිරි හෝ අවිනිශ්චිත වගකීම්' සඳහා - ගනුදෙනුකරු, බැංකුවේ අවශ්‍යතාව පරිදි යම් කොන්දේසි මත ඒ සඳහා ප්‍රමාණවත් මූල්‍ය ආවරණයක් වහාම සැපයිය යුතුය.

18.4 ගිණුමක් අත්හිටුවීමට බැංකුවට ඇති අයිතිය

18.4.1 ගනුදෙනුකරුගේ ඕනෑම ගිණුමක්/ගිණුම් අත්හිටුවීම, තහනම්කිරීම සහ/හෝ යම් ගනුදෙනුවක් පමාකිරීම, අවහිරකිරීම, තහනම් කිරීම හෝ ප්‍රතික්ෂේප කිරීමට බැංකුවට අයිතිය ඇත.

- අ) අධිකරණ නියෝගයකට හෝ නීතියට අනුකූලව රාජ්‍ය/නියාමන ආයතනයක නියෝගයකට අනුකූලව බැංකුවට කටයුතු කිරීම සඳහා;
- ආ) ගනුදෙනුකරු ඩිජිටල් බව ප්‍රකාශකර ඇති අවස්ථාවක දී;
- ඇ) ගනුදෙනුකරුගේ ගිණුමේ ප්‍රමාණවත් මුදලක් නොමැති අවස්ථාවක දී;
- ඈ) ගිණුමේ මුදල්වල අයිතිය හෝ ගිණුම භාවිතා කරන්නේ කවුරුන්ද යන්න පිළිබඳ ආරවුලක් ඇති බව බැංකුවට දැනුම් දී ඇති අවස්ථාවක දී;
- ඉ) ගිණුමේ එක් පාර්ශ්වයක් හෝ සියලු පාර්ශ්ව, බැංකුව හෝ ගිණුමේ අයිතිවාසිකම් සඳහා නිත්‍යානුකූලව හිමිකම්පාන තෙවන පාර්ශ්වයක් ආරක්ෂා කිරීමට;
- ඊ) නිග මුදල් අයකරගැනීම සඳහා බැංකුවේ අයිතිවාසිකම් ක්‍රියාවට නංවා ගනුදෙනුකරුගෙන් අයවිය යුතු ඕනෑම මුදලක් අයකරගැනීමට;
- උ) බැංකුවේ අභ්‍යන්තර මෙහෙයුම් අවශ්‍යතා සඳහා (ණය සහ අවදානම් කළමනාකරණය, පද්ධතිය හෝ නිමැවුම් සංවර්ධනය සහ සැලසුම් කිරීම, රක්ෂණය, විගණනය සහ පරිපාලන අරමුණු ඇතුළුව, නමුත් ඒවාට පමණක් සීමා නොවී);
- ඌ) විශභැකි මූල්‍ය අපරාධ අවදානමක් ගැන ගනුදෙනුකරුවෙකු බැංකුවට කරුණු ඉදිරිපත් කිරීම හෝ මූල්‍යමය අපරාධයක් කිරීමේ හැකියාව පිළිබඳ බැංකුවට සැකසහිත අවස්ථාවකදී;
- එ) බැංකුව එහි නියාමන සහ අනුකූලතා බැඳීම් (මුදල් විශුද්ධීකරණයට එරෙහිව සහ ත්‍රස්තවාදී කටයුතුවලට මූල්‍ය සැපයීම්වලට එරෙහිව කටයුතු කිරීමට අදාළ ඒවා ඇතුළුව) හෝ ඒ ආශ්‍රිත අවදානම් කළමනාකරණයට බැංකුවට අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට
- ඒ) බැංකුවේ අයිතිවාසිකම් බලාත්මක කිරීම හෝ විත්තිවාචනය කිරීම සඳහා; හෝ
- ඔ) එවැනි අත්හිටුවීමක්, අවහිරකිරීමක්/තහනම් කිරීමක් හෝ ප්‍රමාදකිරීමක් සුදුසු යැයි බැංකුව තම පරම අභිමතය පරිදි සලකන වෙනත් ඕනෑම අවස්ථාවක් සඳහා

18.4.2. පවතින තත්ත්ව මත ගිණුම අත්හිටුවීමට පූර්ව දැනුම්දීමක් කිරීමට බැංකුවට හැකියාවක් නැතිබව ගනුදෙනුකරු පිළිගනී. කෙසේ වෙතත්, එවැනි අත්හිටුවීමක් පහවා සාධාරණ කාලයක් තුළ බැංකුව ඒ බව දැනුම්දිය යුතුය.

බැංකුව ඉහත කී ලෙස, තම අයිතීන් ක්‍රියාත්මක කිරීම නිසා ගනුදෙනුකරුට විදින්නට හෝ දරන්නට සිදුවන අලාභ/හානි සඳහා බැංකුව කිසිදු ආකාරයකින් වගකිවයුතු නැත.

18.4.3. මෙම වගන්තිය යටතේ ඇති හිමිකම්; එම අයිතිය හෝ අධිකාරිය ක්‍රියාවට නංවන දිනයේ හෝ ඊට පෙර - බැංකුවේ ඕනෑම නිලධාරියෙකු වෙත ගනුදෙනුකරු හිකුත්කළ චෙක්පත්, ඉල්ලීම්, මුදල් ආපසුගැනීම්, හෝ වෙනත් එවැනි ලේඛනවලට අනුකූල වීම හෝ ප්‍රතික්ෂේප කිරීමේ සීමා දක්වා වුවද බැංකුවට කටයුතු කළහැකි අතර, බැංකුවේ එවැනි ක්‍රියාවක ප්‍රතිඵලයක් ලෙස බැංකුවට ඉදිරිපත් කළහැකි සියලු හිමිකම්පෑම් හෝ ඉල්ලීම්වලට එරෙහිව බැංකුව හානිපූරණය කිරීමට - ගනුදෙනුකරු මෙයින් පොරොන්දු වෙයි.

19. බැංකුවේ නිමැවුම් සහ සේවා පිළිබඳ අවදානම

වෙළෙඳපොළ අවදානම, සිය මූල්‍ය තත්ත්වයට සැලකිය යුතු ලෙස බලපෑ හැකිබව ගනුදෙනුකරු පිළිගෙන තේරුම්ගනී. 'බැංකුවේ නිමැවුම් සහ සේවා ගැන හොඳින් දැනුවත්ව තීරණගැනීමට - ගනුදෙනුකරුවාට මෙම අවදානම් අවබෝධ කරගැනීම' වැදගත් වේ. පහත සඳහන් අවදානම් අවමකිරීමට; 'විවිධාංගීකරණය, නිතිපතා කළඹ සමාලෝචනය කිරීම, සහ වෙළෙඳපොළ තත්ත්ව පිළිබඳ දැනුවත්භාවය වැනි උපායමාර්ග භාවිතාකිරීමට' ගනුදෙනුකරුට උපදෙස් දෙයි. මේවා හුදු නියෝජන නිදසුන් වන අතර, එකී අවදානම් පිළිබඳ පරිපූර්ණ ලැයිස්තුවක් නොවේ.

අ) පොලී අනුපාත අවදානම

පොලී අනුපාතවල විචලන, මූල්‍ය වත්කම් සහ වගකීම්වල වටිනාකමට අහිතකර ලෙස බලපෑ හැකිබව ගනුදෙනුකරු පිළිගනී. සාමාන්‍යයෙන් පොලී අනුපාතය ඉහළයාම, බැඳුම්කර වැනි දැනට ඇති මූල්‍ය වත්කම්වල වටිනාකම අඩුවීමටත්, ණය පහසුකම් සඳහා වැඩි පිරිවැයක් දැරීමටත් හේතුවිය හැක. අනෙක් අතට, පොලී අනුපාත අඩුවීම ප්‍රතිචර්ද්ධ බලපෑමක් ඇති කළහැක. මෙම වෙළෙඳපොළ තත්ත්ව ආර්ථික අස්ථාවර කාලපරිච්ඡේද ද ඇතුළුව ගනුදෙනුකරුගේ සමස්ත කළඹට සැලකිය යුතු ලෙස බලපෑමට ඉඩ ඇත.

ආ) මූල්‍යමය අවදානම

විනිමය අනුපාත උච්චාවචන, 'විදේශ වත්කම්වල හෝ විදේශ මුදල්වලින් දක්වා ඇති වත්කම් සඳහා කළ ආයෝජනවල ප්‍රතිලාභවලට බලපෑ හැකිබව' ගනුදෙනුකරු පිළිගනී. ආයෝජකයාගේ දේශීය මුදලට සාපේක්ෂව විදේශ මුදලේ අගය අවප්‍රමාණය වුවහොත්, මූල්‍ය අවදානම ඔස්සේ පාඩු සිදුවිය හැක. මෙයට අමතරව, මූල්‍ය විනිමය අනුපාතවල වෙනස්වීම, ණයවර ලිපි පියවීම සහ වෙනත් සමාන ගනුදෙනු වැනි බැංකු පහසුකම් වෙත, අහිතකර ලෙස බලපෑ හැක.

ඇ) කොටස් අවදානම

කොටස් මිල පහත වැටීම නිසා පාඩුවීමේ අවදානමක් ඇති බව ගනුදෙනුකරු පිළිගනී. වෙළෙඳපොළ අවපාත හෝ ඒ ඒ සමාගම්වල දුර්වල කාර්යසාධනය නිසා කොටස්වල ආයෝජනය කරන ගනුදෙනුකරුවන්ගේ කළඹෙහි වටිනාකම අඩුවීමට ඉඩ ඇත.

ඈ) ව්‍යාපාර අවසන් කිරීමේ අවදානම

ඇතැම් ආයෝජන, ඒවායේ මිලට සැලකිය යුතු බලපෑමක් නොකර ක්ෂණිකව එම ව්‍යාපාර අවසන්කිරීමට අපහසු වියහැකි බව ගනුදෙනුකරු පිළිගනී. මෙකී අවදානම වෙළෙඳපොළ ආතතිමය කාලයන්හි දී ඉහළ යා හැක. මෙය සිය අරමුදල් වෙත ඉක්මනින් ප්‍රවේශවීමට අවශ්‍ය ගනුදෙනුකරුවන්ට, අභියෝගාත්මක ය.

ඊ) ප්‍රතිආයෝජන අවදානම

ආයෝජකයෙකුට, ආදායම හෝ ආයෝජනවලින් ලද මූලික ගෙවීම්, මූලික ආයෝජනයට වඩා අඩු පොලී අනුපාතයකට යළි ආයෝජනය කිරීමට වීම මගින් ප්‍රතිආයෝජන අවදානම ඇතිවන බව ගනුදෙනුකරු පිළිගනී.

උ) වෙළෙඳපොළ අස්ථායීතා අවදානම

වෙළෙඳපොළ මිල ගණන් කෙටිකාලීනව සැලකිය යුතු ලෙස උච්චාවචනය වියහැකි බව ගනුදෙනුකරු පිළිගනී. මෙම අස්ථාවරත්වය, කොටස් බැඳුම්කර හා අනොන්‍ය අරමුදල් වැනි ආයෝජනවලට බලපාන අතර, වරින් වර සැලකිය යුතු පාඩු හෝ ලාභ ලැබීමට හේතුවිය හැක.

ඌ) පද්ධතිමය අවදානම

පුද්ගලික ආයෝජන මත මෙන්ම ගනුදෙනුකරුගේ ණයගැනීම්වලට ද සැලකිය යුතු අලාභයක් වියහැකි 'පුළුල්ව පැතිරුණු මූල්‍ය පද්ධතිය අසාර්ථකවීමේ හෝ වෙළෙඳපොළ කඩාවැටීමේ අවදානම' ගනුදෙනුකරු පිළිගනී. 'ආයෝජන වටිනාකම සහ ණය වගකීම් සපුරාලීමට ගනුදෙනුකරුගේ හැකියාව' යන දෙකටම බලපෑම් කළහැකි මූල්‍ය අර්බුද, ආර්ථික පසුබෑම හෝ භූ-දේශපාලනික සිදුවීම්වලින් පද්ධතිමය අවදානම උද්ගත විය හැක.

එ) දේශපාලන හා ආර්ථික අවදානම

රජයේ ප්‍රතිපත්ති, රෙගුලාසි හෝ ආර්ථික තත්ත්ව වෙනස්වීම්, වෙළෙඳපොළ ක්‍රියාකාරීත්වයට බලපෑ හැකි අතර ඒවා 'ගනුදෙනුකරුගේ ආයෝජන සහ ණය ගැනීම් යන දෙකටම' බලපෑ හැකි බව ගනුදෙනුකරු පිළිගනී. වෙළෙඳ ප්‍රතිපත්ති, බදු හිඟ සහ ආර්ථික සම්බාධක වැනි සාධක ආයෝජනවලට බලපෑම් හා අවිනිශ්චිතතා ඇතිකළ හැකි අතර, ආයෝජනවල වටිනාකමට සහ ණය ගිවිසුම් යටතේ ඇති ගනුදෙනුකරුගේ වගකීම්වලට ද බලපෑ හැක.

ඒ) ණය අවදානම

බැංකු නිමැවුම් සහ සේවා භාවිතාකිරීමේ දී ණය අවදානමක් ඇතිබව ගනුදෙනුකරු පිළිගෙන ඊට එකඟ වේ. ණය පහසුකම්වලට ඇති වගකීම, නියමිත වෙලාවට පියවීම ඉතා වැදගත් ය. නියමිත වේලාවට ණය පහසුකම් පියවීමට අපොහොසත් වීමෙන්, දණ්ඩ පොලී සහ ගාස්තු ගෙවීමට සිදුවේ. ණය පියවීම නොකරන අවස්ථාවල නීත්‍යානුකූල අයකරගැනීමේ ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට සහ ගනුදෙනුකරු විසින් සපයන ඇපකර අවරකිරීමට බැංකුවට අයිතිය ඇත. ණය පහසුකම් පිරිනැමීමේ නියමයන් සහ කොන්දේසිවලට අනුකූල නොවීම, 'ගිවිසුම කඩකිරීමක් ලෙස' සලකයි. නිසි ආකාරයට ණය පහසුකම් නොගෙවීම, CRIB වෙත වාර්තා කරන අතර, එය 'ගනුදෙනුකරුගේ ණය පිළිබඳ තොරතුරුවලට' අහිතකර ලෙස බලපායි. තවද, වචන දුර්වල ණය ක්‍රියාකාරකම්, 'දැනට පවතින පහසුකම් සීමාකිරීමට හෝ අනාගත පහසුකම් සඳහා හුසුදුසු වීමට' හේතුවිය හැක.

ඔ) මෙහෙයුම් අවදානම

බැංකු නිපැයුම් හා සේවා භාවිතයේ දී, 'මෙහෙයුම් අවදානම අන්තර්ගත බව' ගනුදෙනුකරු පිළිගනී. මෙම අවදානමට, 'සේවා කඩාකප්පල් කළහැකි හා මූල්‍ය අලාභවලට හේතුවිය හැකි දෝෂ, වංචා හෝ පද්ධති අසාර්ථකවීම්' ඇතුළත් වේ. විශේෂයෙන්ම, පුද්ගලික තොරතුරු සහ මූල්‍ය දත්ත 'සයිබර් ප්‍රහාරවලට ගොදුරු වියහැකි, අනන්‍යතා සොරකම් කිරීමට හෝ මූල්‍ය අලාභයන්ට තුඩුදිය හැකි, සයිබර් ආරක්ෂණ අවදානම' සැලකිය යුතු කරුණක් ලෙස ගනුදෙනුකරු හඳුනාගනී. තම තොරතුරු ආරක්ෂා කරගැනීම සඳහා, ප්‍රවේශම් සහගතව සහ ආරක්ෂිත අන්තර්ජාල බැංකුකරණ පිළිවෙත් පිළිපැදීමට ගනුදෙනුකරුට අවධාරණය කරයි. එවැනි අවදානම් හේතුවෙන් සිදුවන පාඩු සඳහා, බැංකුව වගකියන්නේ නැති අතර, සිය පුද්ගලික සහ මූල්‍ය දත්ත ආරක්ෂා කිරීමට සුදුසු පියවර ගැනීම, ගනුදෙනුකරුගේ වගකීමයි.

20. වගකීමේ සීමාව

20.1 වගකීමේ සීමා

තම වගකීම් ඉටුකිරීමේ දී බැංකුව, සිය කාර්ය මණ්ඩලයේ චේතාන්විත පැහැරහැරීම හෝ බරපතල නොසැලකිල්ල සම්බන්ධයෙන් පමණක් වගකිව යුතුය.

20.2 තුන්වන පාර්ශ්ව වෙත පැවරූ නියෝග

'නියෝගයක හෝ ගනුදෙනුවක අන්තර්ගතය' එය තවදුරටත් ක්‍රියාත්මක කිරීමට, බැංකුව සාමාන්‍යයෙන් 'තෙවන පාර්ශ්වයකට භාරදෙන්නේ නම් හෝ භාරදීම සුදුසු යැයි සලකන්නේ නම්' බැංකුව එම නියෝගය හෝ ගනුදෙනුව ස්වකීය නමින්ම තෙවන පාර්ශ්වයට ලබාදී - එය සිදුකරයි.

20.3 බැඳියාව අහිමිවීම

'නියෝග ක්‍රියාත්මක කිරීමට ප්‍රමාදවීම්' හෝ 'වැරදි මඟපෙන්වීම් හෝ එවැනි උපදෙසක් නිසා යම් අලාභයක් සිදු වී නම්', පොලී අලාභය සඳහා පමණක් බැංකුව වගකියයි. 'මුදල්වල වටිනාකම හෝ ගෙවීමේ මාධ්‍යයේ වෙනසක් නිසා ඇතිවන අලාභ' පිළිබඳ බැංකුව කිසිදු වගකීමක් භාරනොගනී.

21. හානිපූරණය

ගනුදෙනුකරුට 'ණය හෝ වෙනත් බැංකු පහසුකම් ලබාදීම, හෝ ගනුදෙනුකරු වෙනුවෙන් යම් බැංකු සේවාවක් සිදුකිරීම නිසා හෝ ඒ තුළින් පැන නගින - බැංකුවට දරන්නට හෝ විඳින්නට වන සෑම හා සියලු හිමිකම්පෑම්, ඉල්ලීම්, නඩු, හානි, වගකීම්, පිරිවැය, අලාභ, වියදම් සහ වෙනත් මුදල් සඳහා' ගනුදෙනුකරු බැංකුව හානිපූරණය කරන අතර, බැංකුව සිදුකළ හෝ දැරූ එවැනි ඕනෑම ගෙවීමක් ආපසු බැංකුවට ගෙවන ලෙස විධානකොට ඉල්ලාසිටීම මත - බැංකුවට ප්‍රතිපූරණය කළයුතුය.

22. මැඩලිය නොහැකි බලපෑම

කෝලාහල, යුද්ධ, ස්වභාවික විපත්, බැංකුවේ පාලනයෙන් බැහැර යම් අවස්ථානුකූල තත්ත්වයක් හෝ බැංකුව වගකිව යුතු නොවන වෙනත් සිදුවීම් (උදා: වැඩවර්ජන, අගුලු දැමීම්, වාහන තදබදය, සිවිල් අරගල, දේශීය හෝ විදේශීය රාජ්‍යයන්ගේ හෝ වෙනත් අධිකාරීන් ක්‍රියා (හිතප්‍රකාර හෝ අවස්ථානුකූල), කිසියම් නීතියක හෝ නියාමනයක අවශ්‍යතා, වෙළෙඳපොළ බාධා හෝ නිෂ්කාෂනය හෝ නිරාකරණය කිරීමේ ආයතනයක හෝ මධ්‍යම තැන්පතුවක ඕනෑම ක්‍රියාවක් ඇතුළුව - නමුත් ඒවාට පමණක් සීමානොවී 'මැඩලිය නොහැකි බලපෑම නිසා යම් ක්‍රියාවක් කිරීමට බැංකුව අසමත් වීමෙන් සිදුවන පාඩු සම්බන්ධයෙන් බැංකුව වගකිවයුතු නොවේ.

23. තොරතුරු සහ දැනුම්දීම

ගනුදෙනුකරුගේ නම, සම්බන්ධතා තොරතුරු (ජංගම දුරකථන අංකය හා ඊ-මේල් ලිපිනය ඇතුළුව), ලිපිනය සහ බැංකුවේ ලියාපදිංචි කර ඇති අනෙකුත් තොරතුරුවල වන වෙනස්වීම්, ලිඛිතව ප්‍රමාදයකින් තොරව ගනුදෙනුකරු විසින් බැංකුවට දැනුම්දිය යුතුය.

ගනුදෙනුකරුගේ වෙළඳාම, ව්‍යාපාරය හෝ රැකියාව සහ මූල්‍ය තත්ත්වය හෝ ඊට අදාළ කිසියම් වැදගත් වෙනසක් පිළිබඳ සියලු තොරතුරු, ගනුදෙනුකරු බැංකුවට ලබාදිය යුතුය.

ගනුදෙනුකරුගේ මූල්‍ය තත්ත්වයට බලපෑම් කළහැකි ඕනෑම නඩු කටයුත්තක් හෝ නඩු කටයුත්තක් පිළිබඳ තර්ජන පිළිබඳ විස්තර ගනුදෙනුකරු බැංකුවට හෙළිකළ යුතුය.

ගනුදෙනුකරු ගෙවීමට නියමිත 'බැංකුවේ පොලී අනුපාත, ගාස්තු, අයකිරීම් හා කොමිස් මුදල් පිළිබඳ තොරතුරු බැංකුවේ අයකුම පත්‍රිකාවේ අඩංගු වියයුතු' අතර, එය ගනුදෙනුකරුවන් වෙත ඇති සියලු විශේෂ ප්‍රතිලාභ ද සමඟ - ආයතනික වෙබ් අඩවියේ දක්වා ඇත.

වෙනත් ආකාරයකින් එකඟනොවේ නම් මිස, පොලී අනුපාත, ගාස්තු, අයකිරීම්, කොමිස් මුදල්, විශේෂ ප්‍රතිලාභ, නිමැවුම් ආශ්‍රිත වෙනස්කම් (නියම සහ කොන්දේසි ඇතුළුව), මෙම නියම සහ කොන්දේසිවල සංශෝධන සහ ගනුදෙනුකරුවන්ට ලබාදීමට අවශ්‍ය වෙනත් දැනුම්දීම්, ලිඛිතව (පත්‍රිකා සහ/හෝ බැංකුවේ ආයතනික වෙබ් අඩවිය ඇතුළුව විද්‍යුත් සන්නිවේදන නාලිකා ඔස්සේ) සහ/හෝ බැංකුව සුදුසු යැයි සලකන වෙනත් ආකාරයකින් සැපයිය යුතුය.

ඉහත කී ලෙස ලබාදෙන නිවේදන, පහත දැක්වෙන සේ බලාත්මක විය යුතුය.

තැපෑලෙන් යවන්නේ නම් : තැපෑල් කිරීමෙන් දින දෙකකට (02) පසු

ඊ-මේල්, කෙටි පණිවුඩ සේවාව ('SMS') සහ/හෝ වෙනත් විද්‍යුත් ආකාරයකින් සම්ප්‍රේෂණය කරයි නම්: එය භාරදීම අසාර්ථක බව බැංකුවට දැනුම්දීමක් ලැබුණහොත්, වෙනත් ආකාරයකින් සන්නිවේදනය කරයි; සහ

දිනපතා පුවත්පත්වල, බැංකු ශාඛාවල, ස්වයංක්‍රීය ටෙලර් යන්ත්‍රවල හෝ බැංකුවේ ආයතනික වෙබ් අඩවියේ ප්‍රසිද්ධ නිවේදන සේ දැනුම්දීම් කළහැක. විවැනි අවස්ථාවල දී, ඒවා පළකරන අවස්ථාවේ දී හෝ බැංකුව සන්නිවේදනයේ දී සඳහන් කරන වෙනත් අවස්ථාවක දී, ක්‍රියාත්මක වේ.

ඉහත සඳහන් ලෙස යැවූ දැන්වීම, ප්‍රමාණවත් සහ නිසි දැනුම්දීමක් ලෙස සැලකිය යුතු අතර, එය ගනුදෙනුකරුට බැඳීමක් ඇතිකරයි.

ගනුදෙනුකරුවෙකු 'යාවත්කාලීන සම්බන්ධතා තොරතුරු බැංකුවට ලබාදී නොතිබීම නිසා, දැනුම්දීම් නොලැබීමෙන් උද්ගතවන ඕනෑම අලාභයක්' ගනුදෙනුකරු විසින් දරාගත යුතුය. 'බැංකුවට අවසන් වරට දැනුම්දුන් ලිපිනයට/සම්බන්ධ කරගත හැකි තොරතුරු ඔස්සේ - තවදුරටත් ගනුදෙනුකරු සම්බන්ධ කරගත නොහැකි බව' බැංකුව සාධාරණ ලෙස විශ්වාස කරන්නේ නම්, එවිට බැංකුව දැනුම්දීම් යැවීම අත්හිටුවීම හෝ නැවැත්වීම කළහැක. විවැනි අවස්ථාවක, ගනුදෙනුකරු එම දැනුම්දීම් ලබාගැනීමේ සියලු අවශ්‍යතා අත්හැර දැමූ ලෙස සැලකේ.

24. විද්‍යුත් බැංකුකරණ සේවා

24.1 මාර්ගගත බැංකුකරණය, ජංගම බැංකුකරණය සහ විද්‍යුත් ක්‍රමවේද ඔස්සේ යවන/ලබාදෙන ගිණුම් ප්‍රකාශන වැනි විද්‍යුත් බැංකුකරණ සේවා; සේවා/පහසුකම්වලට අදාළ නිශ්චිත නියම හා කොන්දේසිවලට යටත්විය යුතුය.

25. පාලනය වන හිතිය

25.1 අධිකරණ බලය පවතින ස්ථානය

වෙනත් ඕනෑම රටක හෝ වෙනත් ඕනෑම අධිකරණයක ගනුදෙනුකරුට එරෙහිව ක්‍රියාකිරීමට බැංකුවට ඇති අයිතියට අගතියක් නොවන පරිදි, ශ්‍රී ලංකාවේ අධිකරණයේ අනන්‍ය නොවූ අධිකරණ බලයට 'අවලංගු කළ නොහැකි ලෙස ගනුදෙනුකරු යටත් වේ'. (බැංකුවට එරෙහිව ද නඩු පැවරිය හැක්කේ, ශ්‍රී ලංකා අධිකරණය ඉදිරියේ පමණි).

හරයාත්මක හිතිය
මෙම ගිවිසුම ශ්‍රී ලංකාවේ හිතිය මගින් පාලනය විය යුතුය.

නේෂන්ස් ට්‍රස්ට් බැංකු පී.එල්.සී.

PQ118

46/58, නවමි මාවත, කොළඹ 2.

අවසන් සමාලෝචනය:

2025 අප්‍රේල්